

ת"פ 53733/05/18 - מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה נגד א. בטון מואסי בע"מ ח.פ., נביל מואסי, פואז מואסי, פטין מואסי, יוסף אגבריה

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 53733-05-18 מדינת ישראל נ' א. בטון מואסי בע"מ ואח'
תאריך: 7/10/2019
בפני כבוד השופט ד"ר זאיד פלאח

המאשימה
מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה
באמצעות ב"כ עוה"ד יונתן גור ואח'

נגד
הנאשמים
1. א. בטון מואסי בע"מ ח.פ.
2. נביל מואסי
3. פואז מואסי
4. פטין מואסי
5. יוסף אגבריה
באמצעות ב"כ עו"ד וליד מסארוה ואח'

הכרעת - דין

בפתח הכרעת הדין הנני מודיע, כי החלטתי לזכות את הנאשמים 3-4 מכל העבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

כן הנני מודיע שהחלטתי לזכות את הנאשמים 1 ו-2 מביצוע עבירה של עיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדין, והחלטתי להרשיעם, וכן להרשיע את הנאשם 5, בכל יתר העבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

כתב האישום

1. כתב האישום מייחס לנאשמים ביצוע העבירות הבאות:

לנאשמים 1-4 :

עיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדין - עבירה על סעיף 4, יחד עם סעיפים 14 ו-14א לחוק רישוי

עמוד 1

עסקים, תשכ"ח - 1968, וסעיף 1 פריט 10.7א ופריט 5.1ב לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג-2013, ובנוגע לנאשמים 2-4 יחד עם סעיף 15 לאותו חוק.

לנאשמים 1 ו-5 :

איסור לכלוך והשלכת פסולת - עבירה על סעיף 2, יחד עם סעיף 13(ג)(א1)(א) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 - ריבוי עבירות.

פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה - עבירה על סעיפים 13(ב)(א4) ו-7(ד) לחוק שמירת הניקיון - ריבוי עבירות.

לנאשם 2 :

אחריות נושא משרה בתאגיד - עבירה על סעיף 15 לחוק שמירת הניקיון (ביחס לנאשם 2) - ריבוי עבירות.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, **הנאשמת 1** הפעילה מפעל באום אל פחם, העוסק, בין היתר, בייצור בטון, ובתקופה הרלבנטית לכתב האישום הייתה בבעלותה משאית מסוג וולבו מ.ר. 5643931 (להלן: "המשאית"), ושופל מסוג Doosan בצבע כתום (להלן: "השופל"). **הנאשם 2** היה בעל מניות בנאשמת 1, ושימש כמנהל פעיל בה, בתפקיד מנהל תפעול, ומתוקף תפקידו היה אחראי גם על תחום המשאיות במפעל ורישוי העסקים בנאשמת 1. **הנאשמים 3 ו-4** היו בעלי מניות בנאשמת 1, ושימשו כמנהלים פעילים בה, ומתוקף תפקידם היו אחראים גם על נושא רישוי העסקים בנאשמת 1. **הנאשם 5** עבד במפעל אצל הנאשמת 1 בתור נהג משאית.

3. הפעלת עסק ליצור בטון טעון רישיון לפי פריט 10.7א בתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013, בהתאם לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968, והפעלת עסק לאיסוף והובלה של פסולת, טעון רישיון לפי פריט 5.1ב בתוספת לצו רישוי עסקים בהתאם לחוק רישוי עסקים.

4. בתקופה הרלבנטית לאישום, בשנת 2017, הנאשמים 1-4 עסקו, בעצמם או באמצעות אחרים, בהפעלת מפעל ליצוא בטון ובהובלת פסולת, בלא שהיה להם רישיון עסק לשם כך על פי צו רישוי עסקים וחוק רישוי עסקים, ובסיכומיו הוסיף ב"כ המאשימה שהעמסת הפסולת והובלתה נעשו באמצעות המשאית והשופל, שפרטיהם לעיל.

5. בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 13/7/17, ובמספר הזדמנויות, השליכה הנאשמת 1, באמצעות השופל, פסולת בניין הכוללת, בין היתר, שאריות בטון עם חומר כהה, במקרקעין, בשטח פתוח וברשות

הרבים. עוד נכתב, שבהמשך אותו יום השליכו הנאשמים 1 ו-5, באמצעות המשאית עליה נהג הנאשם 5, פסולת בניין, הכוללת, בין היתר, גושי בטון, אספלט ועפר במקרקעין, בשטח פתוח וברשות הרבים, וכי בסמוך לאחר מכן, הגיע השופל למקרקעין ושיטח את פסולת הבניין שהושלכה מהמשאית.

6. עוד נכתב בכתב האישום, שביום 20/7/2017 השליכו הנאשמים 1 ו-5, באמצעות המשאית עליה נהג הנאשם 5, פסולת בניין הכוללת, בין היתר, גושי בטון ועפר במקרקעין, בשטח פתוח וברשות הרבים, וכי בסמוך לאחר מכן הגיע השופל למקרקעין, ושיטח את פסולת הבניין שהושלכה מהמשאית. בהמשך אותו יום, השליכה הנאשמת 1 באמצעות השופל, פסולת בניין הכוללת גושי בטון, במקרקעין בשטח פתוח וברשות הרבים.

7. ב"כ המאשימה הבהיר בסיכומיו כי העבירות לפי חוק שמירת הניקיון מיוחסות לנאשם 2 מתוקף היותו מנהל פעיל בנאשמת 1 וזאת בהתאם לסעיף 15 לחוק זה.

תשובת הנאשמים לכתב האישום

8. בתשובת הנאשמים מיום 21.11.18 הם כפרו בעובדות כתב האישום, ובא-כוחם טען, שמרשיו אינם חולקים על סעיפים 1-7 לכתב האישום, ואף אישר שלעסק הספציפי של הנאשמת 1 לא היה רישיון עסק במועדים הרלבנטיים. בנוסף טענו שאכן בוצעו עבודות של שפיכת פסולת בשתי הזדמנויות שונות על ידי הנאשם 5, אך זאת במקרקעין שאינם עונים על ההגדרה של רשות הרבים, וכי הנאשם 5 קיבל את הסכמת בעל המקרקעין. לא נטענו טענות זוטא ולא טענות אליבי.

9. מטעם המאשימה העידו 3 עדים והוגשו 32 מוצגים, ומטעם ההגנה העידו הנאשמים והוגשו 6 מוצגים.

דיון והכרעה

טענות המאשימה

10. מטעם המאשימה העידו מפקחים שתעדו את השלכות הפסולת בזמן אמת וגבו הודעות מהנאשמים. כמו כן, הוגשו דו"חות פעולה, תצלומים וסרטונים של השלכות הפסולת.

11. ב"כ המאשימה טען כי כל השלכות הפסולת המפורטות בכתב האישום בוצעו על ידי הנאשמת 1, באמצעות הנאשם 5, תוך כדי ובמסגרת עבודתו במפעל, באמצעות המשאית, עליה נהג הנאשם 5, ובאמצעות השופל, כאשר הן המשאית והן השופל שייכים לנאשמת 1, שבאותה עת הפעילה את המפעל,

עמוד 3

שנוהל על ידי הנאשם 2, מבלי שהיה לו רישיון עסק.

12. ב"כ המאשימה הפנה לדו"חות הפעולה של המפקחים תום גרוסמן וברק אלפי, שתעדו את השלכות הפסולת, ביום 13.7.17 וביום 20.7.17, ובהם ניתן לראות, במספר הזדמנויות, את השופל ואת המשאית, עליה נוהג הנאשם 5, כאשר הם משליכים פסולת בניין הכוללת בטון, אספלט ועפר בשטח פתוח ולא מגודר בסמוך למפעל (הדו"חות של ברק אלפי -ת/9-ת/10 ; הדו"חות של תום גרוסמן - ת/12-ת/13).

13. ב"כ המאשימה ציין כי אומנם אין תיעוד חזותי של המשאית והשופל יוצאים ונכנסים למפעל, אלא רק של רגעי השלכת הפסולת, אך המפקח ברק אלפי, רשם באופן ברור בדו"חות הפעולה שלו (ת/9-ת/10) כי בשני המועדים, 13.7.17 ו- 20.7.17, זיהה את המשאית והשופל יוצאים משטח המפעל, עמוסים בפסולת בניין, ומשליכים את הפסולת ברשות הרבים וחוזרים חזרה למפעל; כך כתב בדו"ח הפעולה, ת/9, בנוגע למועד של ה-13.7.17 (הקווים לא במקור):

"1. בשעה 6:26 לפי שעות מצלמה השופל יוצא מהמפעל עם עמוסה בחומר שנראה פסולת בטון עם חומר כהה מהמפעל ונכנס אל האתר עליו צפינו ושפך את הכף על מערומי הפסולת שהיו באתר וחזר למפעל והמשיך לעבוד שם.

2. בשעה 6:56 לפי שעות מצלמה ראיתי את השופל יוצא מהמפעל עם חומר דומה ... ושפך את הפסולת בתוך האתר עליו צפינו ...

3. בשעה 7:04 ... צילמתי משאית וולוו .. כשהיא עמוסה בפסולת ...ושפכה את הפסולת בחלקו המערבי של האתר, כשיצאה מהאתר צילמתי את מספר הרישוי שלה ..

4. בשעה 7:21 תיעדתי את השופל כשהוא יוצא מהמפעל, נכנס לאתר ומשטח את הפסולת ששפכה המשאית"

בדו"ח הפעולה, ת/10, בנוגע למועד של ה-20.7.17, נכתב (הקווים לא במקור):

"... התמקמנו תום גרוסמן ואנוכי בתצפית על אתר פסולת פיראטי הממוקם בצמוד למפעל בטון מואסי ממערב.

...*

*** בשעה 6:50 נכנסה לאתר משאית וולוו לבנה מספר 31-439-56 עמוסה בפסולת שכללה חול בטון אבנים. בשעה 9:56 נכנס השופל הכתום אשר עובד במפעל הבטון ובכף השופל פסולת זהה לזו שהושלכה על ידי המשאית השופל השליך את תכולת הכף על הערימה של המשאית ודחף את הפסולת למורד.**

מיד לאחר מכן יצא גם הוא ונכנס לעסק שבצמוד.

ב 7:12 נכנס שוב השופל כאשר הוא עם כף עמוסה פסולת דומה השליך יצא ושב לעסק.

14. ברק אלפי נשאל בחקירתו הנגדית "מדוע לא ראית לנכון לתעד בוידאו קצר את פעולת חזרתו של השופל לאותו מתחם שניתן לשייך אותו לבטון מואסי?", והשיב ש "אני פקח, בתור פקח אני לא הכרתי ולא עניין אותי מפעל הבטון, מבחינתי זה היה מפעל תמים, ראיתי את הפעולות שהוא נכנס, אני עמדתי על האתר פסולת, לא עניין אותי העבודה שם, נכנסות משאיות פורקות, המקום הוא מגודר באיזושהי חומה, עניין אותי האתר, זה הכל. לא התעסקתי עם המפעל בכלל" (פרוטוקול מיום 17.2.19, עמ' 20 שורות 20-26).

15. וכך נשאל ברק אלפי בהמשך חקירתו הנגדית (פרוטוקול מיום 17.2.19, עמ' 21 שורות 10-15):

"ש. בפעולות שתיעדת אתה התמקדת אך ורק במה שהתרחש בתוך השטח ולא עניין אותך לאן הכלים הולכים לאחר מכן?

ת. עניין, אני התמקדתי באתר ובכדי לראות אם הטרקטור, משאיות לא ראיתי לא יודע לא ראיתי מה קורה איתם, אבל לראות את הטרקטור חוזר, אמרתי חוזר כי פעם אחת ראיתי אותו גם יוצא, לראות אותו חוזר, הרמתי את הראש וראיתי אותו חוזר. זה רק להעיף מבט. זה צמוד"

16. ב"כ המאשימה טען כי מדבריו עולה שעבירות השלכת הפסולת הן שעניינו אותו, ולכן התמקד במשאית והשופל, ולא במפעל עצמו. ב"כ המאשימה טען כי אין המדובר במחדל חקירתי, וודאי לא כזה שיש בו כדי לפגוע בהגנתם של הנאשמים.

17. הן ברק אלפי והן תום גרוסמן עשו עליו רושם חיובי ביותר, עדויותיהם היו עקביות ורציפות, והן תואמות את יתר ראיות התביעה, אליהן אתייחס בהמשך. התיעוד של שני המפקחים, ברק אלפי (9/ת - 10/ת) ותום גרוסמן (12/ת - 13/ת), נעשה בנפרד, מעמדות תצפית שונות, תוך תיעוד ויזואלי המגובה בתצלומים וסרטונים, בהם ניתן לראות את השלכות הפסולת, את סוג הפסולת, את אזור השלכות הפסולת, את המשאית והשופל, ואת הנאשם 5 נוהג על המשאית. בנוסף, תום גרוסמן הסביר בעדותו בפניי את שרואים בסרטונים 24/ת, ולדבריו: "רואים שופל שדוחף פסולת שהושלכה על ידי משאית שהגיעה לפני השופל, כל זה בשטח עליו צפינו" (פרוטוקול מיום 17.2.19, מעמ' 26 שורה 30 עד עמ' 27 שורה 2).

18. בנוסף, מטעם המאשימה הוגש תצלום רישיון השופל שצולם ביום 25.7.17 במפעל על ידי המפקח תום גרוסמן, ממנו עולה, שהשופל שחנה אותו יום במפעל שייך לנאשמת 1 (15/ת), וכן הוגשה תעודת עובד ציבור של הגב' רותי גדוה, ממנה עולה, כי המשאית שייכת לנאשמת 1 (32/ת).

19. מסמך נוסף שהוגש באמצעות המפקח תום גרוסמן הוא דו"ח השוואה (26/ת), במסגרתו הוא ערך השוואה בין תמונות השופל שעמד במפעל לבין השופל שתועד בתאריכים 13.7.2017 ו- 20.7.2017, והגיע למסקנה כי המדובר באותו שופל. תום גרוסמן אף העיד בעניין זה בפניי, וכפי שקבעתי לעיל, מדובר בעדות אמינה ומהימנה, ודבריו גובו במופיע בתמונות, ואני מקבל את הסבריו ואת ההשוואה שערך.

20. הודעותיהם של הנאשמים הוגשו אף הן לבית המשפט, ואלה כוללות הודאה בחלק מהמיוחס להם בכתב האישום, בהתאם לפירוט זה:

הודעתו של הנאשם 5 (ת/19)

(א) הנאשם 5 הודה כי הוא עובד של הנאשמת 1 בתור נהג משאית (עמ' 3 שורות 15-16), שהמשאית עליה נהג שייכת לנאשמת 1 (עמ' 4 שורות 13-14) וכי הנאשם 2 הוא המנהל של המפעל והאחראי על עבודתו (עמ' 4 שורות 1,4).

(ב) הנאשם 5 הודה גם כי השליך את הפסולת בשני מועדים המיוחסים לו בכתב האישום באמצעות המשאית (עמ' 1 שורה 4).

(ג) הנאשם 5 הודה כי לא ידע שאסור לשפוך את הפסולת במקום בו שפך (עמ' 4 שורה 8), זאת בניגוד לנטען על ידי הנאשם 2, כפי שיובא להן בפרק ניתוח עדותו, כי יש הוראה ברורה לא לשפוך פסולת איפה שאסור.

(ד) הנאשם 5 טען שפסולת הבניין אותה השליך בשני המועדים אינה קשורה למפעל, אלא מדובר בפסולת אישית שלו, שהצטברה עקב שיפוצים בביתו הפרטי, וכי יתר הנאשמים לא ידעו על כך (עמ' 1 שורות 4-5) - טיעון זה, שאף נאמר על ידי הנאשם 5 בעדותו בפניי, הוא טיעון כללי, סתמי, בלתי מגובה, והתמונות שהוגשו בעניין זה אינן תומכות כלל בטיעוניו, כפי שאתייחס בהמשך, בניתוח עדות הנאשם 5, ואני דוחה טיעון זה מכל וכל.

הודעתו של הנאשם 2 (ת/20)

(ה) הנאשם 2 אישר כי במועד בו נחקר היה המנהל האחראי במפעל (עמ' 1 שורות 5-7). לשאלה כמה פעמים בשבוע הגיע למפעל, השיב - פעם או פעמיים בשבוע (עמ' 1 שורות 8-9); לשאלה האם יש עוד מנהל או אחראי חוץ ממנו, השיב כי יש מנהל תחזוקה בשם מוסטפא (עמ' 1 שורות 10-12) ואת הסדרן גאבר עמאש (עמ' 2 שורות 4-7) ועוד;

(ו) הנאשם 2 נשאל "האם אתה מודע לכך כשמנהל המפעל והבעלים שלו, יש לנו אחריות לפעולות שהעובדים שלך עושים, כלומר אתה אחראי למנוע שעבירות כאלה יקרו?", ותשובתו "מודע לכך שאני אחראי אבל שעושים טעויות הפועלים..". (עמ' 4 שורות 3-5). מדברי הנאשם 2 אני מסיק, שהוא, למעשה, קיבל על עצמו אחריות על מעשי הנאשם 5.

(ז) הנאשם 2 הודה כי המפעל פועל מזה כמה שנים וכי למפעל אין רישיון עסק אך הוגשה בקשה לקבלת רישיון. לשאלה "האם למפעל יש רישיון עסק?", השיב "אבדוק שישלחו אליי בווטסאפ, לאחר שברירתי בטלפון נאמר לי שהגישו בקשה לרישיון עסק" (עמ' 4 שורות 3-5). ובהמשך (עמ' 4 שורות 6-7):

"ש. בהמשך לשאלה, כמה זמן המפעל בעין איברהים קיים?"

עמוד 6

ת. כמה שנים"

מדברי הנאשם עולה בבירור, שהמפעל בעין-אברהם עובד מזה מספר שנים, וכי למפעל יש מנהל תחזוקה וסדרן, וכי הוא עצמו, הנאשם 2, נוהג לבקר במפעל זה פעם-פעמיים בשבוע. לדבריו אלה חשיבות לעניין ההכרעה, אם המפעל אכן נסגר בשנת 2015, כפי שהנאשמים טענו בעדויותיהם בפניי, או שמדובר בטיעון כבוש, שהועלה בשלב מאוחר, ושאינו לו כל ביסוס - כפי שאכן החלטתי עת דחיתי טיעון זה.

אחריות הנאשם 2, כמנהל המפעל, מעוגנת בסעיף 15(א) לחוק שמירת הניקון, הקובע :

"15(א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 13 על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו."

הנאשם 2 הודה כי היה נושא משרה בנאשמת 1 והיה אחראי על פעילות המפעל בתקופה בה נחקר - בשנת 2017. כמו כן הודה כי היה אחראי גם על המשאית באמצעותה בוצעו חלק מהשלכות הפסולת (עמ' 3 שורה 17).

(ח) הנאשם 2 אמר עוד בחקירתו **"יש להם הוראה ברורה לא לשפוך איפה שאסור. גם למערבלי בטון"** (עמ' 3 שורה 14).

הודעות הנאשמים 3 ו- 4 (ת/6 - ת/7)

(ט) הנאשמים הודו שהם אחראים לניהול הנאשמת 1 והמפעל, וזאת מתוקף תפקידם בנאשמת 1 (ת/6, עמ' 1 שורות 6-8; ת/7, עמ' 1 שורות 3-5).

(י) הנאשמים הודו כי למפעל אין רישיון עסק תקף, והודו כי נושא רישוי העסקים מצוי בתהליכי הסדרה מול העירייה (ת/6, עמ' 2 שורות 2-3; ת/7, עמ' 2 שורות 4-6).

אדגיש, שבהתאם לתעודת עובד ציבור של הגב' ופאא אג'באריה, מעיריית אום אל פחם (ת/31), לעסק לא היה רישיון עסק בתוקף לכל הפחות משנת 2005 ועד לשנת 2017 ולבטח במועדים הרלבנטיים לכתב האישום.

21. **"כ" המאשימה ציין כי כל העבירות המיוחסות לנאשמים בתיק זה הן מסוג אחריות קפידה ומשום כך לא נדרש להוכיח יסוד נפשי לביצוען."**

טענות הנאשמים

22. ב"כ הנאשמים לא חלק על בעלות הנאשמת 1 על המשאית המצונית בכתב האישום, וכי זו הייתה בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום בחזקת הנאשם 5, ובנוגע לשופל - טען שלא הוכח שהוא שייך למי מהנאשמים, ולא הוכח ששופל זה נכנס לאתר השייך לנאשמת 1, לקח משם פסולת השייכת לנאשמת זו, והשליכה במקרקעין, תוך שפעל מטעם הנאשמת 1.

טענות הסנגור לקיומו של ספק לגבי שיוך השופל לנאשמת 1

23. ב"כ הנאשמים ציין כי המפקח תום גרוסמן ציין במזכר מטעמו מיום 1.8.17, שסומן ת/26, כדלקמן:

" 3. במסגרת ההודעות שנגבו והצגת חומר הראיות לחשודים עלה ספק באשר לזהות השופל המופיע בחומר התיעוד אשר בידי המשטרה הירוקה ושיוכו אל חברת א. בטון מואסי בע"מ ומפעל הבטון שלה בעין אברהים, לפיכך לא נמסר לעת עתה איסור שימוש מנהלי גם לשופל הנ"ל".

24. ב"כ הנאשמים טען, שמהמסמך ת/26 עולים שני עניינים - הראשון: כל חומר הראיות שנמצא בתיק עד ליום 1.8.17, מועד עריכת המזכר, לא היה בו כדי לבסס את שיוך השופל לנאשמת 1, ובשל כך היה ספק אם השופל היה שלה או עבד מטעמה. השני: בשל קיומו של הספק בשיוך השופל לנאשמת 1 לא היה ניתן להוציא איסור שימוש מנהלי גם לשופל, בניגוד למשאית שהמשטרה הוציאה לה צו איסור שימוש, וזאת ל"עת עתה" (סעיף 3 בת/26), דהיינו במידה ויוסר אותו ספק, ניתן יהא להוציא צו איסור מנהלי.

25. ב"כ הנאשמים טען כי על פי המאשימה עצמה - לפני ת/26 לא ניתן היה לשייך את השופל לנאשמת 1, חרף קיומם של הדו"חות מטעם העד אלפי בתיק החקירה, ת/9 ות/10, שנערכו לפני ת/26, בהם טען כי ראה את השופל נכנס ויוצא ממפעלה של הנאשמת 1, והוסיף, שבכל מקרה עדותו של אלפי היא עדות מפי השמועה.

26. אין בידי לקבל טיעון זה של הסנגור - בהמשכו של ת/26 נכתב:

" 4. היום 1.8.2017 ערכתי השוואה בין תמונות השופל אשר נמצא במפעל הבטון מואסי בתאריכים 25.7.2017 וכן 31.7.2017 לבין השופל אשר תועד בתאריכים 13.7.2017, 20.7.2017 ומסקנתי היא כי מדובר באותו השופל.

5. רצ"ב דו"ח השוואה"

27. באמצעות המפקח תום גרוסמן הוגש דו"ח השוואה (ת/26), בו הוא ערך השוואה בין תמונות השופל שעמד במפעל לבין השופל שתועד בתאריכים 13.7.2017 ו- 20.7.2017 והגיע למסקנה כי המדובר באותו שופל.

28. המפקח תום גרוסמן הסביר בעדותו בפניי (עמ' 28 שורות 6-1):

"בדו"ח ישנם תמונות שצולמו במפעל, תמונה אחת מתאריך ה-31.07, יש תמונת צד שלא אני

צילמתי אותה אלא ברק אלפי, שצולמה ב-13.7, אנחנו עורכים השוואה בין מס' מדבקות, מדבקות שנראה שהן זהות, ובנוסף תמונה שצולמה בתוך המפעל של השופל בתאריך 31.7.17 ותמונה נוספת שצולמה על ידי בתאריך 20.07 בשטח במהלך השלכת הפסולת, ששוב יש סימנים מזהים, אגב במחשב ניתן לראות את זה יותר בבירור, שהסימן העיקרי הוא דפיקה שיש בצד שמאל אחורי של השופל שניתן לראות אותה בתמונה שצולמה במפעל ב-31.07. יש סימן אדום. יש גם דפיקה שניתן לראות אותה בתאריך 20.07.17"

ובהמשך אמר (עמ' 28 שורות 8-13):

"ש. לביהמ"ש - האם זיהיתם את נהג השופל?"

ת. ניסינו אבל לא הצלחנו.

ש. לאיזה מסקנה הגעת?

ת. אני הגעתי למסקנה שהשופל שצילמתי בתאריך 25.07 במפעל וה-31.07 במפעל הוא אותו שופל שצולם בתאריכים 13.07 ו-20.07 בשטח בזמן ההשלכה"

29. דו"ח ההשוואה שנערך על ידי העד ברור, והוא התייחס לנקודות השוואה ייחודיות, שנמצאו בתמונות השופל שתועד מבצע את ההשלכות, לעומת השופל שנמצא ברשות הנאשמת. העובדה, שגם לאחר ביצוע ההשוואה בין התמונות לשופל, וכתיבת דו"ח ההשוואה, לא הוצא איסור שימוש לשופל, אינה אמורה להביא את בית המשפט בהכרח למסקנה, שאין מדובר באותו שופל - הכרעת בית המשפט היא בהתאם לכלל הראיות בתיק, ולא בהתאם לניתוח הראיות ע"י מי מעדי המאשימה, עד להגשת כתב האישום. מסקנתי היא, שהשופל שנצפה משליך את הפסולת בשני המועדים 13.7.2017 ו-20.7.2017 הוא השופל ששייך לנאשמת 1, ואשר חנה במפעל במועדי הביקור בו ביום 25.7.17 ו-31.7.17.

30. אני דוחה את טיעון הסנגור בדבר הצורך בחוות דעת מומחה לצורך ביצוע השוואה בין השופל שביצע את העבירות לשופל שנמצא במפעל, ועיון בתצלומים ובסימני הזיהוי, שסומנו על ידי המפקח תום גרוסמן, מוביל למסקנה אחת ויחידה, לפיה המדובר באותו השופל.

31. ב"כ הנאשמים טען שרכבים מזהים, בעיקר, על ידי מספר שלדה ומספר מנוע ולא רק עפ"י מספר הרישוי, שקל מאוד להסירו או אפילו להחליפו, על כן לא הוכח באופן חד משמעי שמדובר באותו השופל. הסנגור המשיך וטען, שבחקירתם במשטרה הוצגו בפני הנאשמים התמונות אשר תיעדו את השופל שביצע את העבירות, והוסיף כי למרות שהנאשמים הודו שלנאשמת 1 ישנו שופל מאותו דגם, איש מהם לא זיהה אותו כשופל שנמצא בבעלות הנאשמת 1. עוד נטען ע"י ב"כ הנאשמים, כי מת/15 עולה כי לשופל שבבעלות הנאשמת 1 ישנו מספר רישוי (137209), מספר שילדה (WLA010360) ומספר מנוע (422603L00), וכי היה צורך לבצע השוואה בין המספרים הנ"ל ובין אלה השייכים לשופל שתוצפת מבצע את העבודות המתוארות בכתב האישום.

32. דעתי אינה כדעת ב"כ הנאשמים - אמנם תמיד עדיף להמציא את הראיות הטובות ביותר, ואולם, לא תמיד ניתן לעשות כן, ועל אף שעדיף היה לו המפקחים היו עוצרים את השופל בזמן עבודתו, ורושמים את פרטיו, אך מאחר והתצפית דאג לתעד את מהלך ביצוע העבירות, אין אני מוצא כי באי-רישום מספרי השלדה והמנוע כדי לפגוע פגיעה בהגנת הנאשמים, ולבטח לא פגיעה מהותית. שוכנעתי, כפי שהתייחסתי לעיל, שהשופל שתועד מבצע את העבודות הוא השופל שנמצא אצל הנאשמים, ושאין מחלוקת שהוא שייך להם. הנאשמים ו/או מי מטעמם, דאגו להסיר את לוחיות הרישוי מהשופל, ככל הנראה בכדי להקשות על הרשויות מלשייך את השופל לנאשמים, ובכדי לחמוק מאחריות לפעולות הלא חוקיות, ואין לתת לנאשמים עדיפות באי-רישום מספר השופל, שעה שהם או מי מטעמם דאג לעשות כן.

33. תום גרוסמן נשאל בחקירתו הנגדית מדוע לא לקח את פרטי השופל שביצע את העבודות, וכך נשאל וענה (עמ' 42 שורות 14-4):

"ש. ב-13.07 את כבר ידעת שכל הנראה השופל שייך לבטון מואסי בשל הדוח של ברק. אתה כותב במזכר של ה-25.07 שיש ספק. בין לבין, ב-20.07 אתה אחד מהמפקחים שמבצעים פעולות תצפית באותו מקום, וגם רואה את אותו שופל לכאורה עושה עבודות נוספות בשטח. מדוע, בהתחשב בקיומו של הספק, לא ראית לנכון לעשות את ההתאמצות ההתאמתית שעשית בתמונות לפני ה-25.07? הרי כל הזמן אני שואל אותך ואתה אומר לי שב-25.07 התיק עבר לטיפולו של ואיל קבלאן, אז אתה יודע ב-13.07 שיש שופל ויש לך ספק, ואני מניח שבין לבין גם היה תצפית. למה לא עשית, זה אגב מתקשר לשאלות ששאלתי לפני, למה לא עשית את הפעולות שעשית בסוף שלהערכתך יש בה כדי לחזק את הקשר בין השופל לבין בטון מואסי לפני שהתיק הזה עבר לוואיל?"

ת. את הפעולה הזו יכולנו לעשות רק אחרי שהפעילות נעשתה גלויה, שביקשנו בתאריך 25.07 במפעל, לא לפני כן"

הסבריו של תום גרוסמן, שהוא לא הגיע אל השופל בזמן העבודות, בכדי לרשום את פרטיו המדויקים, בכדי שלא לסכל את מהלך החקירה הסמוי, הכולל איסוף ראיות, הוא הסבר מקובל, ואיני רואה, כאמור, באי-רישום הפרטים עליהם הצביע הסנגור, כמחדל היורד לשורשו של עניין, ואיני רואה בכך כפגיעה כלשהי בהגנת הנאשמים.

34. הסנגור טען שאיש מהנאשמים לא הועמד מול השופל שנמצא ברשות הנאשמת 1, והתבקש לזהות אם זה אותו שופל שתועד בצילומים בזמן ביצוע העבירות, וכך הפנה שאלות לעד:

ש. השאלה שלי היא לא כזו, שאלתי אם הייתה סיטואציה כזו שמישהו מבין חמשת הנאשמים הועמד אל מול השופל במלואו? לא תמונה, זה השופל שלכם, כן או לא? עימתת את הנאשמים בעובדה זו, כן או לא?

ת. אתה מתכוון אם נלקח אדם והועמד אל מול השופל עצמו?

ש. כן

ש. לא. אני רק אוסיף שהשופל במהלך תיעוד האירועים, פעלנו באופן סמוי, השופל שנמצא במפעל הוא השופל של המפעל.

ש. שאלת מישהו מבין כלל העדים, הנאשמים כאן, האם השופל שנמצא בתוך המפעל הוא שופל שלכם, וענית שלא. השאלה שלי די ברורה.

ת. זה לא מה ששאלת אותי. התשובה לשאלה החדשה ששאלת אותי היא - בחקירות הייתה התייחסות לגבי השופל, לכל מי שגביתי הודעה ממנו, הייתה התייחסות לשופל בשאלות ותמונות. אם עורך הדין מתכוון שבאנו ולקחנו אדם והעמדנו אותו פיזית מול השופל - זה לא נעשה"

בהמשך אמר כי (עמ' 31 שורות 20-21):

אני רק רוצה להתייחס לאופן שבו הצגת לי לגבי האופן של הצגת החשד, אנחנו מציגים את החשד בכל מיני אופנים, לאו דווקא באופן הספציפי הזה."

איני רואה שהיה מקום להעמיד את הנאשמים באופן פיזי אל מול השופל שהם הודו ששייך להם, ולבקשם במעמד זה להשיב לשאלה אם זה אותו שופל שתועד במצלמות מבצע את העבירות. וגם אם ניתן היה לעשות כן, הרי שאין באי-עשיית הפעולה כדי לפגוע פגיעה כלשהי בהגנת הנאשמים.

35. בעדות המפקח ברק אלפי בפניי, הוא נשאל בחקירתו הנגדית כמה שופלים מסוג דוזאן הוא נתקל בהם, והשיב כי "...הוא דווקא יחסית נדיר לשופלים שמסתובבים. בד"כ רואים את השופלים הצהובים" עמ' 21 שורות 18-20). מטיעון זה עולה, ששופל כתום אינו שכיח, והסבירות שיהיו שני שופלים אדומים, באותו מקום, ועם אותם פגמים בדיוק, כפי שצוין בדו"ח ההשוואה, היא סבירות נדירה ביותר. ב"כ הנאשמים ביקש ללמוד מעדות הנאשם 2, שבאזור הרלוונטי לכתב האישום קיימים מספר רב של עסקים, שחלקם מחזיק בשופלים לצרכי עבודתם. גם טיעון זה של הסנגור דינו להידחות - הנאשם 2 אמר בעדותו, שבאזור קיימים למעלה מ-60 עסקים, מבלי לציין שכולם מחזיקים בשופלים לצרכי עבודתם (עמ' 7 שורות 23-32), וב-20, חקירת הנאשם 2 במטרה הירוקה, הוא נשאל "לגבי השופל, אתה מכיר שופל אחר באזור שהוא דומה כך לשופל שלך?", ותשובתו הייתה "לא מכיר וגם לא מכיר שופלים באזור" (עמ' 3 שורות 22-24). מכאן, שגם תשובת הנאשם 2 מחזקת את המסקנה אליה הגעתי, לפיה לא נותר בלבי כל ספק בדבר זהות השופל שביצע את העבירות, שזה אותו השופל שנמצא ברשות הנאשמת 1 בעת שהחקירה נהפכה לגלויה.

36. ב"כ הנאשמים טען עוד, כי המאשימה לא הביאה ראיה ממנה ניתן לדלות מי נהג באותו שופל במועדים הרלוונטיים לכתב האישום ולא טענה אף טענה בנוגע לזהות הנהג בכתב האישום. ב"כ הנאשמים הפנה לסעיף 4(א) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984:

"הוכח כי פסולת או פסולת בנין הושלכו מתוך רכב, רואים, לענין סעיף 2, את בעל הרכב או את האדם האחראי לרכב, כאילו הוא השליך את הפסולת או את פסולת הבנין, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן ואת זהותו של האדם שהרכב היה ברשותו בעת ההשלכה, או שהרכב נלקח ללא הסכמתו."

37. ב"כ הנאשמים טען כי למרות שסעיף זה לא הוזכר בכתב האישום, עדיין האחריות אותה מנסה המאשימה לייחס לנאשמת 1 ולנאשמים 2-4 נובעת, לגבי חלק מן העבירות, מהוראת סעיף זה. לדבריו, היה על המאשימה להוכיח את בעלות הנאשמת 1 על השופל או את אחריותו של אחד הנאשמים על השופל, שאם לא כן, אין אפשרות להרשיע מי מהנאשמים בכל הנוגע לעבירות אשר בוצעו על ידי השופל במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, ויש לזכות את הנאשמים מעבירות אלה בשל כך בלבד. גם טיעון זה דינו להידחות - כבר קבעתי בהכרעת דין זו, שהוכח בפניי באופן וודאי, שהשופל שביצע את העבירות המפורטות בכתב האישום, הוא השופל שנמצא ברשות הנאשמים בעת שהחקירה נהפכה לגלויה, ושאלין מחלוקת כי השופל שנמצא שייך לנאשמת 1.

טענת ההגנה לאיבוד נתוני מצלמות האבטחה

38. ב"כ הנאשמים טען למחדל חקירה הנוגע לאיבוד נתוני מצלמות האבטחה (המעגל הסגור) השייך לנאשמת 1 ושהיה מותקן באתר שלה.

39. בחקירתו הנגדית נשאל המפקח תום גרוסמן כמה מערכות כאלו פירק, והשיב ש "לא הרבה, אבל כמה", ובהמשך נשאל "ידוע לך שיש הנחיות ספציפיות שעליך לוודא לפני שאתה מפרק מערכת מהסוג הזה כדי לא לגרום לנזק כלשהו?" והשיב ש "אני לא זוכר כרגע הנחיות ספציפיות שקיבלנו לגבי פירוק המערכת, אני כן זוכר שבזמנו עברנו איזושהיא שיחה איך לפרק את זה, ובכל מקרה כל פעולה כזו כמובן נעשית תוך כדי שמירה על הרכוש" (עמ' 39 שורות 12-18).

בהמשך נשאל על תקינות המערכת בהגיעו למקום (עמ' 39 שורות 19-20 ועמ' 40 שורות 19-20):

"ש. כשהגעת למקום, בין אם אתה זוכר ובין אם אתה תעיין בדו"ח ותגיד על דרך השלילה, זה נכון שהמערכת נראתה תקינה?"

ת. אני לא זוכר.

...

ש. אתה לא זוכר כשביקרת במקום המסך היה דלוק והמצלמות הראו תיעוד?

ת. אני לא זוכר. לא יכול לענות על השאלה"

עוד נשאל העד והשיב (מעמ' 39 שורה 22 עד עמ' 40 שורה 18):

"ש. חוקרים מסוימים מגיעים למקום, מנסים לקחת את ה DVR, רואים שיש בעיה במערכת ומתעדים זאת בדו"ח. המערכת אינה תקינה. בדו"ח שלך אין התייחסות לתקינות המערכת. אם המערכת לא הייתה תקינה, זה נכון שהיית רושם בדו"ח שהמערכת אינה תקינה?"

ב"כ המאשימה

מתנגד לשאלה. העד בסה"כ פירק את ה-DVR. הוא אינו עד מומחה ולכן אינו יכול להעיד האם המערכת הייתה תקינה או לא ...

ב"כ הנאשמים

אני לא מתכוון מבחינה מקצועית. אני מתכוון מבחינה וויזואלית

החלטה

אני דוחה את ההתנגדות ומתיר את השאלה

ת. לא תקינה, למה הכוונה? המערכת שרופה? היא שבורה? במסכים יש בעיה?

ש. כל אחד מהדברים האלה היית מציין?

ת. אם המערכת עברה איזשהו נזק שהיה אפשר לחשוב שבוצע על ידי או במהלך הפירוק וודאי שהייתי מציין שיש בעיה במערכת, שהיא שבורה או שרופה. דבר כזה אני מניח שהייתי מציין. בוודאי"

40. העד ואיל קבלאן נשאל גם הוא אודות מצבה של מערכת המצלמות (עמ' 15 שורות 1-21):

"ש. באמצעותך הוגש גם דו"ח וגם תיעוד של 2 תמונות שבהן אתה תיעדת חוקר אחר מפרק את הזיכרון של אותה מערכת, את מכשיר ה-DVR, מאשר את זה, נכון?

ת. 2 התמונות מתייחסות לתיעוד של המפקח תום גרוסמן בזמן שלקח את ה-DVR.

ש. מדוע גם דו"ח שלך וגם בדוחותיהם של חוקרים נוספים אין למצוא התייחסות הקטנה שבקטנות למצב המעגל הסגור, מצבה של המערכת הרלוונטית, לפני שניגשתם לפרקה? אני אומר לך מניסיוני בתיקים אחרים ששוטרים ניגשים לפרק מתעדים את המצב הקיים, המצלמות עובדות, המסך מתעד 8 מצלמות, החלטנו לפרק, ניתקנו חשמל, הוצאנו, לקחנו, סימנו, העברנו. מדוע אין את השתלשלות העניינים הזו מוצאת ביטוי בפעולות שאתם עשיתם? קח את זה כעובדה, אני מדבר על כלל הדוחות.

ת. לא זכור לי דו"ח מפרק כמו שאתה מציג לי, לא זכור לי.

ש. אני שאלתי מדוע אין למצוא בדוחות שלכם?

ת. לא ראינו לנכון לפרט פרטים כאלה, מה עוד שלרוב יש שיתוף פעולה בסופו של דבר עם הצד השני, זה לא נעשה ממש בכוח, כלומר יש מוסכמות מסוימת במהלך החיפוש.

ש. בתיקים מסוימים ניגשת המשטרה למערכת ומוצאת שמישהו חיבל בה, מישהו מחק את

הזיכרון שלה, בין אם זה חלקי ובין אם זה מלא, מישהו ממש שבר אותה, אני שואל - אם אין התייחסות בדוח שלך לעניין קיומה של תקלה מסוימת, האם אני אמור להניח שלו נתקלת בתקלה מסוימת, התקלה הייתה מוצאת ביטוי בדוח שלך, ולכן אין, משום שאין תקלות.

ת. עקרונית אני מתעד כל מה שאני שומע או מה שמובהר בזמן פעולה מסוימת. הנטייה היא לתעד כמה שיותר, כל פרט וכל מה שנמסר לי. אז אני מניח שאני מתעד את זה במידה ויש איזה משהו ספציפי.

ש. אתה לא זוכר מה היה המצב שלה כשנכנסתם ממש לחדר?

ת. כרגע לא"

41. ב"כ הנאשמים ביקש להסיק מדבריו כי העדר התייעוד מלמד על כי לא היו תקלות כאלו בה (עמ' 15, שורות 1-21).

42. ב"כ הנאשמים טען עוד, כי הן בדו"ח ת/23 והן בעדותו בחקירה הנגדית, אישר העד גרוסמן, כי צפה בחלק מתוכן הדברים אשר היו שמורים באותו D.V.R. יחד עם שוטר מיומן ממשטרת עירון, ששמו ח'דר, וכי לאחר עיון בחלק מהחומר שבהתקן ביקש מהשוטר ח'דר להעתיק חומר מחמש מצלמות מתוך 8 מצלמות אשר תועדו באותו התקן מסוג D.V.R. וכך במילותיו (ת/23, פסקאות 1-2):

"1. בתאריך 1.8.2017 בשעה 8:10 לערך הייתי במעבדת תקשורת בתחנת משטרת עירון ופגשתי את החוקר המיומן בשם ח'דר אשר מטפל בהתקן די.וי.אר אשר נתפס במפעל א. בטון מואסי בעין איברהים ביום 31.8.2017 ע"י המשטרה הירוקה.

2. לאחר עיון עם ח'דר בחלק מחומר התייעוד בהתקן, התבקש על ידי ח'דר להעתיק חומר מחמש מצלמות מתוך 8 מאחר ומצלמות 5,7,8 נמצאו כלא רלוונטיות לצורך החקירה המתנהלת במשטרה הירוקה ואינן מציגות כלל את המתרחש בחצר המפעל"

וכך מפרוטוקול הדיון (עמ' 40, שורות 24-26):

"ש. אני מפנה אותך למזכר שלך מה -01.08.17, ת/23 ..

..

ש. עצם זה שנכתבו המילים האלו במזכר שלך, זה אומר שבאותו מעמד או בסמוך לו, אתה וח'דר צפיתם בתוכן של ה D.V.R?

ת. כן"

בהמשך נשאל(מעמ' 40 שורה 27 עד עמ' 41 שורה 2):

"ש. על סמך מה החלטת לבקש מאותו חוקר לתעד או להעתיק את החומר הנוגע ל-5 מתוך 8 מצלמות? כשאתה כותב לא רלבנטי

ת. הכוונה לא רלוונטיות כי הן לא מציגות כלל את המתרחש במפעל, מפנות למקום אחר או שמוטות

ש. ז"א שה-5 יכולות להיות תיעוד רלוונטי למה שהתרחש בתוך המפעל נכון?

ת. כך סברתי באותו זמן"

43. ב"כ הנאשמים טען כי מדבריו של העד גרוסמן עולה כי הוא ביקש מהשוטר ח'דר להעתיק את התיעוד הנוגע למצלמות האבטחה אשר הציגו את המתרחש במפעל ושבחלק ממנו צפה במו עיניו.

44. העד גרוסמן נשאל האם הוא זוכר מה ראה בחלק הקטן שצפה בו, והשיב (עמ' 41 שורות 3-7):

"אני לא זוכר. מה שאני רואה כאן שעברנו על 8 מצלמות, כך שאני מניח שמדובר על מצלמות שמצלמות את החצר, איזור הכניסה.

ש. זה מה שיכול להיות רלוונטי לך נכון?

ת. כן, מה שלא רלוונטי אני לא זוכר, אבל הכוונה שהן לא מראות משהו שיכול לסייע לחקירה"

45. וכך המשיכה חקירתו הנגדית (עמ' 41 שורות 8-21):

"ש. איך זה שעל פי המזכר הזה רואים שיש תיעוד מסוים, יש צילום של כל מיני קטעים של התרחשויות שהיו במפעל, אבל בפועל לא עיבדתם מזה כלום. לא יצא מזה כלום. יותר מכך, כשהחזרתם את ה-DVR, לא ניתן היה לראות כלום

ת. לשאלתך, נושא ה-DVR ומה שמפורט בו, נושא העין בחומר ובהשבתו לא טופל על ידי. אני לא יודע מה היה בחומר או מה לא היה למעט החלק הקטן שמצוין במזכר.

ש. וכשאתה אומר שזה לא בטיפולך, אתה מתכוון שזה עבר לטיפולו של ואיל קבלאן ו-ואיל הוא זה שהיה אמור להנחות את אותו ח'דר מה לכתוב ומה לא לכתוב בדוחות, נכון?

ת. עבר לטיפולו של ואיל זה אומר שיכול להיות שהוא עצמו עשה את העבודה הזו או מישהו אחר. אני לא יודע.

ש. הואיל והרושם שנוצר זה שאתה היית החוקר המרכזי, ואיל כבר חקרנו אותו, ואין לי מישהו אחר לשאול אותו, איך זה שבכל התיק אין למצוא ולו מזכר אחד של אותו חוקר מיומן בשם ח'דר? אני אישית לא ראיתי שישנה התייחסות שלו לבדיקות, לפעולות שהוא עשה.

ת. אני חוזר ואומר, מתאריך ה-25.07 והלאה התיק לא היה בטיפול. זו שאלה שאני לא יכול לתת לך תשובה עליה

ב"כ המאשימה:

אני מציג לחברי התייחסות לבדיקות העד

ב"כ המאשימה: (צ"ל ב"כ הנאשמים, ז.פ.)

המסמך שהציג לי חברי, אין לי בעיה להציג בפני ביהמ"ש הנכבד, אין בו חתימה, יש בו נתונים מודפסים של מישהו בשם ח'דר, אין בו התייחסות כמו שצריך לפעולות הבדיקה שהוא עשה, אני מבקש להגישו בהסכמת חברי, מה שרשום "ביצעתי בדיקה חזותית למס' פריט, ויש סימון שהפריט תקין, הפעלתי את מערכת ה-DVR והיא תואמת לזמן ואין מעבר לזה משהו. זה מלמד על כך שהמערכת הייתה תקינה"

46. ב"כ הנאשמים טען ש - 1/ תומך דווקא בטיעון ההגנה - המסמך אמנם אינו חתום, אך עיון בו מעלה כי אינו אלא מסמך שהוכן, ככל הנראה, על ידי החוקר ח'דר, ועולה ממנו, כי ביצע בדיקה למערכת ה-D.V.R. -ומצא אותה תקינה. הרושם שקיבלתי הוא, שח'דר דיבר על בדיקת חזותית בלבד, ולא מעבר לכך.

47. לטענת ב"כ הנאשמים המטרה החזירה לנאשמת 1 את ה-D.V.R. כאשר הזיכרון שלו היה מחוק, ואין אפשרות לדלות ממנו נתונים, כפי שהעיד על כך הנאשם 2, נביל מואסי (עמ' 8 לפרוטוקול מיום 3.3.19, שורות 28-31):

"ש. החוקרים גם טענו שבשלב מסוים החזירו את ה-DVR לחברה לאחר חלוף כמה ימים, מאז שפירקו אותו מהמשרד. מי בדק את מכשיר ה-DVR אחרי החזרתו על ידי השוטרים?

ת. אנחנו החזרנו את ה-DVR למקום שלו. וזהו. וכל ההיסטוריה נמחקה, שאבו את כל החומר ממנו. קיבלנו את זה כשהכל מחוק"

48. אינני מקבל את הטיעון, שמדובר במחדל חקירתי, שיש בו כדי לפגוע בהגנת הנאשמים - מכל התיעוד בתיק עולה, שמצלמות האבטחה נבדקו, ונמצאו לא תקינות, על כן לכל היותר ניתן לקבוע, שמדובר בפעולת חקירה שלא צלחה. לא ניתן לקבוע, מכל העדויות והראיות בתיק, שמכשיר ה-D.V.R. הכיל חומר כלשהו הנוגע לעבירות שבוצעו, ולכל היותר, אפשר לקבוע, שמבחינה חיצונית, לא נראה כל פגם במכשיר. בת/4, שהוגש באמצעות העד ואיל קבלאן, נכתב:

"עקב ניסיונות לחלץ תיעוד מצלמות אבטחה מה DVR שנתפס מבטון מואסי, לא הצלחנו לחלץ קבצים ולכן לא ניתן להתבסס על מצלמות האבטחה. לציין שה-DVR הוחזר למפעל והכונן שאליו הורדו הקבצים לא פעל"

אמנם היה מקום לזמן לעדות את החוקר ח'דר, שיעיד על הפעולות שביצע, אך לא שוכנעתי, שהימנעות מהבאתו פגעה

פגיעה מהותית בהגנת הנאשמים. ב"כ הנאשמים טען לאיבוד הראיה הטובה ביותר, בנוגע לטיעון בדבר מחיקת ההיסטוריה של ה-D.V.R., וביקש לזכות את הנאשמים בשל גרימת נזק ראייתי, מטעמי הגנה מן הצדק. גם טיעון זה דינו להידחות: במסמך ת/3 ציין החוקר ואיל קבלאן, כי "הן ה-DVR והן הכבל הוחזרו שלמים, ללא נזק", ונסיונות הסנגור להציג בפני בית המשפט תיאוריה שלמה אודות מחיקת קבצים, וגרימת נזק ל-DVR ע"י הרשות החוקרת, אינם תואמים את חומר הראיות, ומהווים השערה בלתי מבוססת. אני מקבל את דברי העד ואיל קבלאן, ואת דברי יתר העדים, שנמצאו על ידי מהימנים, והעידו באופן רציף ועקבי, ועדויותיהם תאמו את הראיות בתיק, ומסקנתי היא, שמכשיר כ-DVR הוחזר לנאשמים באותו מצב בו הוא נלקח. אני גם מקבל את דברי עדי התביעה, בדבר אי-יכולתם "לחלץ" את הקבצים, ודוחה את טיעון הסנגור בדבר "נזק ראייתי" או פעולה מכוונת כלשהי מטעם החוקרים.

האם האתר ממנו יצאו המשאית והשופל שייך לנאשמת 1?

49. ב"כ הנאשמים טען, כי העד ברק אלפי לא יכול היה לדעת היכן הוא האתר השייך לנאשמת 1, וכי לא ידע בכלל על קיומה של הנאשמת 1, לפחות במועד הנקוב בעריכת הדו"ח שלו, ת/9, מיום 13.7.17. בחקירתו הנגדית בפניי, הסביר אלפי כדלקמן (מעמ' 19 שורה 12 עד עמ' 20 שורה 3):

"ש. זה נכון ששמה של הנאשמת 1, מפעל הבטון עלה לך כבר ב-13.7?"

ת. אני לא זוכר, יכול מאוד להיות שכן. שם נפגשנו, ליד בטון מואסי, אני לא הכרתי, חשוב לי להגיד לך את זה, לא הכרתי לא את הדמויות, לא את הנפשות הפועלות, תום שמסתובב בשטח הכיר וידע, אני באתי בלי ידע מוקדם.

ש. אף לא לעניין זהותם של החשודים שאתם חושדים בהם?

ת. לא. בכלל לא.

ש. כולל לא בטון מואסי?

ת. כן, כולל. באתי בלי להבין ולדעת כלום מי ומה אלא רק לטובת המקום שמשליכים בו פסולת.

ש. אם כך, כיצד זה שבדוחות שלך וגם בחקירה שנחקרת עכשיו ציינת שרואים כלי מסוים, אני מצטט אותך ואני מקווה שאני מדייק, לפחות נכנס בחזרה לשטח? בהתחשב בכך שאתה עכשיו אמרת שאתה לא ידעת מי נגד מי שם, פשוט ביצע עבודת חקירה.

ת. אני זוכר את הטרקטור, את הטרקטור ראיתי כשהוא חוזר למפעל של הבטון, ולדעתי תום אפילו לא ראה את זה, הוא היה 20 מ' מערבה ממני, אני הייתי ממש יכולתי פשוט לעמוד ולראות את זה.

ש. מסכים איתך, איך ידעת שכניסתו של הטרקטור נעשית אל שטחה של בטון מואסי

ת. ראיתי.

ש. איך? מה ראית?

ת. ראיתי את הטרקטור.

ש. איך ידעת שזה של מואסי

ת. אני אסביר לך, זה כ"כ פשוט. הוא נכנס, הטרקטור נכנס אל תוך מפעל הבטון, זה ממש בקשר עין של 50 מ'.

ש. איך ידעת שזה הכניסה של מפעל הבטון? יש שם שלט שזה בטון מואסי?

ת. אני לא ידוע אם יש שלט, אבל אין כניסה אחרת. יש כניסה ראשית דרך הכביש הראשי ויש עוד כניסה, זו הכניסה הראשית אבל"

דבריו של העד אלפי הם ברורים, נאמרו בשטף, וברור לי שהוא תיאר את אשר ראה במו עיניו. העד אינו זקוק לשלט ובו כתוב "בטון מואסי", אך משהוסבר לו שהמפגש הוא ליד בטון מואסי, מבחינתו המקום אליו נכנס הטרקטור הוא המקום של "בטון מואסי", ולדבריו, זה היה בקשר עין. מסקנתי היא, שהעד ראה את השופל/טרקטור נכנס לשטח שמבחינתו זה שטח בטון מואסי. אני מאמץ את דברי העד, ודוחה את טענת הסנגור בעניין זה.

50. בנוגע לעבודות השופל בתוך המפעל, אישר אלפי בחקירתו הנגדית, שהוא לא תיעד את השופל מרים חומרים בתוך המפעל (עמ' 20 שורות 14-11), ובהמשך אמר כי מעולם לא נכנס לתוך המפעל של בטון מואסי, ולשאלה "מדוע לא תיעדתם את מה שמתרחש בתוך המפעל למשל?", הסביר "... אני מתעסק איפה שמתבצעות עבירות, אני מעולם לא הייתי שם, אין לי שום עניין מול המפעל" (עמ' 22 שורות 23-17). העד המשיך לתאר את מעשיו ואת שראו עיניו, מבלי להגזים או להחמיר עם הנאשמים. הוא תיעד את שראה, ואני מקבל את דבריו.

51. תום גרוסמן, בחקירתו הנגדית, נשאל "ב-13.07 ידעתם שאחד מן החשודים זה חברת בטון מואסי", והעד השיב ש "לגבי הידיעה של שייכות המשאית היא תלויה בזמן שבו קיבלנו את הנתונים האלה, כלומר נתוני בעלות" (עמ' 33 שורות 28-30). ובהמשך נשאל והסביר (עמ' 34 שורות 19-16):

"ש. אז באותו היום ב- 13.07 אתה כבר ידעת שיתכן ויש קשר למפעל הבטון לעבירות שתיעדתם באותו יום. אני גם שאלתי אותך ואישרת שאחרי סיומו של יום אתם בוחנים את התוצר של יום התצפות.

ת. הקשר הוודאי למפעל, גם החשד, זה על פי פרטי המשאית.

52. בת/12 כתב "לציין כי גם השופל וגם המשאית הגיעו מכיוון כללי מפעל הבטון, כך לפי המיקום שאני צפיתי ממנו" (ת/12), והסנגור ביקש לברר זאת עם העד (מעמ' 34 שורות 25-16):

ש. הדוח שלך כתוב בטון מואסי ואין שם בטון מואסי.

ת. המקום הזה ביצענו בו גם היו לא מעט פעולות, בטון מואסי זה מקום מרכזי, משאית הגיעה מכיוון בטון מואסי, זה יכול להיות משהו כללי, אני לא יודע לומר בוודאות שההתייחסות היא

דווקא למפעל. בדו"ח שלי. אתה יכול לראות בדוחות אחרים משאית הגיעה מכיוון בטון מואסי, או משאית הגיעה מכיוון מאווייה. לגבי פרטי הבעלות סביר להניח שהם היו בידינו תוך פרק זמן של יום יומיים"

53. ב"כ הנאשמים טען, כי לפי תעודת עובד ציבור של הגב' רותי גדוה, מיום 20.8.17 (ת/32), הנתונים הוזמנו על ידי המשטרה הירוקה רק ביום 20.8.17, ואילו מחקירת הנאשם 5, ת/19, עולה, שעוד ביום 25.7.17 ידעה המאשימה את זהות הבעלים של המשאית ונהגה. מכאן, ביקש ב"כ הנאשמים להסיק, שהעד אלפי לא יכול היה לדעת את השם "מואסי" במועדים 13.7.17 ו-20.7.17 (שהם מועדי עריכת שני הדו"חות שלו). הסנגור ביקש לחזק את טיעונו זה, בטיעון שהעד אלפי אינו יודע להקליד דו"חות, וכי הוא נעזר בעד גרוסמן לשם ההקלדה, והפנה לעדותו בפניי (מעמ' 22 שורה 26 עד עמ' 23 שורות 19-23).

"ש. כשאתה כתבת את שני הדוחות האלו יצא למישהו לעיין בהם לפני שסיימת את מלאכת הכנתם?

ת. אני יכול להגיד יותר מזה, יש לי בעיה בהקלדה ולהתעסק עם מחשב אז אם זה בהקלדה תום עזר, אני הקראתי לו והוא הקליד לי את זה.

ש. אתה זוכר את זה או שזה בדרך כלל נוהל העבודה ביניכם?

ת. בדרך כלל זה נוהל עבודה בינינו, או שזה מוגש בכתב ידי, יש לי כתב יד ברור לשמחתי, ואם זה הקלדה אני נעזר באחרים.

ש. בהתחשב בתשובתך האחרונה, אתה חותם על הדוח אחרי שאתה מקבל אותו מודפס, לפני שאתה חותם, אם אתה אומר שתום הוא זה שהקליד, אתה אחראי לדוח, לא משנה מי הקליד, שאלתי היא לפני שאתה קורא, האם אתה מאמת את העובדות שיצאו אחרי מלאכת ההקלדה וההדפסה עם מה שהיה בפועל בדוח שלך?

ת. בגלל שאני יודע את "הנכות שלי", אז אני מאוד משתדל לכבד גם את זה שעוזר לי, אני כל הזמן קורא את מה שהוקלד, אני הולך להוציא את זה מהמדפסת, כשהוא עוזר לי בהקלדה אני הולך להוציא את זה, מעביר את הכרטיס שלי ולוקח וקורא ומצרף את זה לתיק.

...

חקירה חוזרת

ש. סיפרת כרגע שהדוחות שערכת הוקלדו אחרי זה.

ת. הקלדה בד"כ זה תום עוזר לי בהקלדה.

ש. אתה רוצה לספר לי על אופן ההקלדה? איך מתבצעת ההקלדה?

ב"כ הנאשמים

אין לי טענות בנוגע להקלדה. לא תהיינה טענות טכניות.

המשך חקירה נגדית

ת. אני קודם כל כותב את זה בכתב יד, אני מקריא לו, אני מסתכל על מה שהיה ומגיש את זה, מצרף את התמונות.

ש. כל מה שנכתב הוא נכתב מפיו?

ת. כן. אני כותב את זה"

ב"כ הנאשמים ביקש להסיק, כי השם בטון מואסי הוכנס לדו"חותיו של העד אלפי (ת/9 ו- ת/10) מאוחר יותר ממועד עריכתם, שכן במועד זה גרוסמן ואלפי לא ידעו על זהותה של הנאשמת 1.

גם טיעון זה דינו להידחות - בעדותו של תום גרוסמן בפניי, כפי שהובאה לעיל, הוא הבהיר כי "בטון מואסי" זה "מקום מרכזי", "משהו כללי", כך שההתייחסות אל בטון מואסי בטרם קבלת נתוני המשאית, אינה אמורה להעיד בהכרח על הכנסת השם מאוחר יותר. הסנגור גם טען בנוגע לדו"ח הכתוב בכתב יד של העד אלפי, ואשר הקריאו לתום גרוסמן לשם הקלדתו - לדברי הסנגור הדו"ח לא נמסר לו, והוא ידע עליו רק מעדות העד - גם טיעון זה אין בו כדי לסייע לנאשמים. אמנם היה עדיף לו הדו"ח שבכתב יד היה מצורף לחומר הראיות, ומועבר לעיון הסנגור, אך שוכנעתי, מדברי העד, שהוא הקריא את הדו"ח שבכתב יד לגרוסמן, והאחרון הקלידו כלשונו, כך שאי-העברת הדו"ח הכתוב אינה פוגעת כלל בהגנת הנאשמים, ואף לא במשקל הראיות, לבטח לא פגיעה משמעותית.

54. העד גרוסמן הסביר בחקירתו הנגדית כי "לגבי דוחות הפעולה שלי אני לא ראיתי את השופל נכנס ויוצא, זה ברק ראה אני מניח לפי הדברים שאתה אומר לי. לגבי עצם התייעוד עצמו - זה תלוי בהרבה מאוד גורמים שנמצאים בשטח באותו רגע" (עמ' 35 שורות 8-10), ובהמשך אמר כי "הנחת העבודה שלנו היא תמיד להשיג כמה שיותר פרטים, לפעמים זה מתאפשר ולפעמים זה מתאפשר פחות. זה תלוי בהרבה גורמים" (עמ' 35 שורות 19-20).

גרוסמן העיד, כפי שכבר ציינתי, באופן רציף ועקבי, ועדותו אמינה ומהימנה. הוא לא החמיר עם הנאשמים, לא הגזים בתיאוריו, ואף לא ביקש לייחס לעצמו דברים שלא ראה במו עיניו. אמון מלא נתתי גם בעדותו של אלפי, ולא מצאתי כל פגם, שיש בו כדי לפגוע בהגנת הנאשמים - לא בדרך עבודתם ולא בתייעוד האירועים על ידם.

55. אכן, אין בחומר הראיות תיעוד חזותי של המשאית והשופל יוצאים ונכנסים למפעל, וכי התייעוד מתייחס רק לרגעי השלכת הפסולת, אך המפקח ברק אלפי רשם באופן ברור בדו"חות הפעולה שלו (ת/9-ת/10) כי בשני המועדים, 13.7.17 ו- 20.7.17, הוא זיהה את השופל יוצא משטח המפעל, עמוס בפסולת בניין, משליך את הפסולת ברשות הרבים וחוזר חזרה למפעל. עדותו אמינה ביותר, ואני נותן בה אמון מלא. ראיה זו אינה נפגמת

מכך, שהעד אלפי לא צילם את מעשי השופל בתוך שטח בטון מואסי, ואלה הסבריו של העד בחקירתו הנגדית (עמ' 20 שורות 21-26):

"מדוע לא ראית לנכון לתעד בוידאו קצר את פעולת חזרתו של השופל לטענתך לאותו מתחם שניתן לשייך אותו לבטון מואסי?"

ת. ... אני פקח, בתור פקח אני לא הכרתי ולא עניין אותי מפעל הבטון, מבחינתי זה היה מפעל תמים, ראיתי את הפעולות שהוא נכנס, אני עמדתי על אתר פסולת, לא עניין אותי העבודה שם, נכנסות משאיות פורקות, המקום הוא גם מגודר באיזושהי חומה, עניין אותי אתר השלכת הפסולת, זה הכל. לא התעסקתי עם המפעל בכלל"

ובהמשך (עמ' 21, שורות 31-32):

"ש. הנתונים שאתה גובה בשטח, חייבים לעבור שלב מסוים לעמת את הנאשמים בהם. מי מזין את החוקרים בנתונים שהצלחתם לגבות כדי שבשלב חקירתם של החשודים יעומתו עימן?"

ת. אני פה בתפקיד שלי אני העברתי את הדוחות ואת הצילומים שלי לתום ותום בכל מהלך החקירה טיפל, אני לא הייתי קשור לא לעסק ולא לחקירות שהתבצעו. אני עשיתי את העבודה שלי, ראש קטן - תיעוד והלכתי"

אני מקבל את הסבריו של העד, שהוא דאג לתעד את העבירות המבוצעות, ולא את מסלול נסיעת השופל בטרם בוצעו העבירות. שוכנעתי, שהן השופל והן המשאית נכנסו אל שטח הנאשמת 1, וכי שניהם שייכים לה. נהג המשאית לא זוהה ע"י תום גרוסמן כנאשם 5 "לביהמ"ש - האם זיהיתם את נהג השופל?", והשיב "ניסינו אבל לא הצלחנו" (עמ' 28 שורות 8-9), אך גם בכך אין כדי לערער על הקביעה, שהשופל שייך לנאשמים, וזאת מכל הנימוקים שצינו לעיל.

דין בטענות נוספות של ההגנה

הגשת דו"חות עדי התביעה ללא חקירה ראשית

56. ב"כ הנאשמים טען, שהמאשימה נקטה בגישת חקירה, אשר יש בה כדי להשליך על המשקל אותו יש לייחס לעדים מטעמה, עת נמנעה מלחקור את העדים על המעשים, העובדות והעניינים שהתכוונה להעידם לגביהם, וניסתה להסתפק בהגשת הדו"חות והמזכרים שלהם, זאת חרף התנגדות הסניגוריה לכך (למשל פרוטוקול מיום 17.2.19 עמ' 5, שורות 19-23 וכן עמ' 8, שורות 24-29) -

טיעון זה הוא מוטעה ומטעה - הסנגור אמנם ביקש להתנגד להגשת הדו"חות, ואולם בנימוקי התנגדותו אמר מפורשות **"... אני לא אתנגד להגשת הדו"חות, אבל הדרך המקובלת היא ..."**.

כלליות תוכן האזהרה אשר הופנתה לחשודים והחקירות

57. ב"כ הנאשמים טען, כי מחקירות הנאשמים עולה, שהמאשימה ייחסה להם אזהרה כללית, ובחלק מהמקרים לא

נקטה בפירוט המתחייב (ת/6, ת/7, ת/19, ת/20). לדברי הסנגור, שיטת חקירה זו גרמה לאי גילוי האמת בכמה מישורים, שהם חשובים לצורך בירור העובדות הרלוונטיות לכתב האישום. ב"כ הנאשמים הוסיף וטען, כי אילו היו נוקבים במועדים ובשעות לגבי ביצוע העבירות, יכלו הנאשמים לערוך בירור נקודתי עם עובדי החברה ולאגור מידע אשר יכול וישמש אותם להגנתם בבוא העת.

58. גם טיעון זה של הסנגור אין בידי לקבל:

תום גרוסמן נשאל על כך בחקירתו הנגדית, והסביר ש "אנחנו במקרה הזה גם מציגים את החשד, יכול להיות באופן כללי ויכול להיות באופן מפורט יותר, בכל מקרה בחקירה עצמה ישנה התייחסות מפורטת לעבירות.

ש. אני מבין גם מתשובתך שאתה לא יודע שיש חשיבות לכך שמי שהולכים לחשוד אותו, לחקור אותו תחת אזהרה, שידע בדיוק במה הוא אמור להיחקר. אתה לא יודע את זה?

ת. ... בהזדמנויות שונות שאני לא יכול לפרט אותן כאן עלתה השאלה הזו אל מול יועצים משפטיים שלנו, והתשובה הייתה שניתן לחקור ולהציג חשד גם באופן כללי יותר, כפי שנעשה במקרה הזה" (עמ' 32 שורות 1-7).

59. תוכן האזהרה אינו אמור להכיל את כל חומר הראיות בתיק, ולשם כך נועדו השאלות במהלך חקירת החשודים. עיון בחקירותיהם מעלה, שהשאלות היו מפורטות, ואינני רואה כל פגם באי-ציון פרטים נוספים בתוכן אזהרת החשודים דאז, הנאשמים כיום. הנאשמים יכלו במהלך חקירותיהם לערוך את הבירורים הנדרשים, וגם במהלך ניהול המשפט יכלו להביא ראיות מטעמם, ומשלא עשו כן - אין הם יכולים להפנות את האחריות למחדליהם, לעבר תוכן אזהרתם בטרם חקירתם.

הנאשם 2

60. הנאשם 2 העיד כי הוא הבעלים של חברת בטון מואסי (עמ' 6 שורה 14) וכי בשנת 2015 המפעל הושבת (פרוטוקול מיום 3.3.19 עמ' 8 שורות 5-6). גרסה זו של נאשם 2, בדבר השבת המפעל משנת 2015, היא גרסה כבושה, שעלתה לראשונה בעדותם בבית המשפט. לא שמעתי כל הסבר סביר, מדוע לא הועלתה גרסה זו במהלך החקירות, וכך נשאל בעניין זה בחקירתו הנגדית (מעמ' 9 שורה 30 עד עמ' 10 שורה 31):

"ש. החוקר בהודעה ת/20 שואל אותך שלפי מה שהוא הבין מהפועלים שלך במפעל אתה המנהל האחראי על המפעל של החברה בעין איברהים, מה התשובה שלך לשאלה הזו?

ת. אני אחראי על כל בטון מואסי, אבל המפעל הזה הושבת ב-2015.

ש. אתה נחקרת ביולי 2017, ולפי מה שהחוקר שאל אותך ולפי מה שאתה עונה כרגע שאתה לא זוכר מה אמרת בהודעתך?

ת. לא

ש. בהודעתך אמרת שאתה המנהל של המפעל בעין איברהים.

ת. אמרתי שהמפעל מושבת. אין פעילות שם.

ש. ונהגת לבקר במפעל הזה?

ת. פעם ב..

ש. מתי?

ת. הם יודעים שאני עובר באיזור שם אני מסתכל. מביט.

ש. נכנס פנימה?

ת. לא. אם בא לי להיכנס אני נכנס.

ש. בהודעה שלך החוקר שואל אותך, שורה 8 עמ' ראשון בהודעה, כמה פעמים בשבוע אתה נמצא במפעל עין איברהים.

ת. המפעל סגור, זה נכס שלנו. אני נכנס כשאני באיזור, נכנס למפעל, רואה אם גנבו משהו, אם חסר משהו.

ש. אם נכנסת למפעל זה רק כדי לראות האם נגנב או נשבר משהו?

ת. כן

ש. אבל המפעל היה ריק? לא היו שם עובדים?

ת. לא לא.

ש. החוקר שואל אותך מי נותן את ההוראות במפעלים, אתה זוכר מה הייתה תשובתך?

ת. מי נתן את ההוראות במפעלים, לא במפעל. הוא שאל אותי במפעלים.

ש. אני מדבר על המפעל הספציפי הזה.

ת. לא זוכר מה עניתי

ש. אתה זוכר מה הייתה התשובה שלך לשאלה האם יש מנהל עבודה בתוך המפעל?

ת. לא זוכר מה הייתה התשובה

...

ש. האם את זוכר שבשנת 2017 היה מנהל עבודה בתוך מפעל בטון מואסי בעין איברהים?

ת. לא זוכר"

הנאשמים לא המציאו כל מסמך שיש בו כדי להעיד על ההחלטה להפסיק את פעילות המפעל בשנת 2015, ולא הוצג כל תיעוד או הודעה לגורמים הרלבנטיים בעירייה או לגורמים רגולטוריים כלשהם בנוגע לכך. הנאשם 2 נשאל על כך בחקירתו הנגדית (מעמ' 11 שורה 15 עד עמ' 12 שורה 16):

"ש. אמרת שהמפעל סגור ממת?

ת. 2015

ש. על סמך מה אתה אומר את זה?

ת. היו בעיות, אז החלטנו שנעבור למפעל ערערה שהוא קרוב מאוד לאיזור שם וזהו.

ש. אז סגרת אותו?

ת. הפסקנו לייצר.

ש. יש לך מסמכים להראות לי?

ת. כן.

ש. זו חברה בע"מ, נכון?

ת. כן.

ש. מי המנהלים בחברה?

ת. המנהלים שיושבים כאן באולם.

ש. כל החלטה מתקבלת על ידך ועל ידי יתר הנאשמים שיושבים באולם?

ת. כן

ש. מתי התקבלה החלטה לסגור את המפעל?

ת. מאז קיבלנו את שאסור לעבוד זה נסגר.

ש. מתי קיבלתם את ההחלטה?

ת. תאריך אני לא זוכר.

ש. איך קיבלתם את ההחלטה?

ת. קיבלנו את ההחלטה שקיבלנו את ההוראה להפסיק לייצר. החלטנו.

ש. איך מקבלים החלטות מהסוג הזה בחברה בע"מ.

ת. אנחנו חברה ששומרת חוק, אם משהו שעובר על החוק אנחנו לא עושים אותו.

ש. איך מקבלת חברה החלטה מהסוג הזה, למשל לסגור מפעל אחד מתוך החמישה?

ת. כשאנחנו אומרים לנו שחסר לנו רישיון עסק אז מחליטים פה אחד. אנחנו בהליך של אישור עסק לקבל רישיון עסק. מקבלים רישיון עסק וממשיכים לעבוד כרגיל.

ש. מי מתעסק ברישוי עסקים?

ת. יש לנו אנשים שמתעסקים בזה.

ש. איפה זה עומד היום.

ת. בהליך אישורים, חסרים כמה ניירות. לא בדקתי בדיוק.

ש. יש פרוטוקול שמנהלי החברה בעלי המניות בחברה שממנו עולה שהמפעל בעין איברהים נסגר?

ת. לא. אנחנו אחים שמקבלים פה אחד, אין פרוטוקולים, זה לא שאנחנו שותפים כל אחד ממקום אחר"

ובהמשך (מעמ' 13 שורה 32 עד עמ' 14 שורה 3):

"ש. אתם הודעתם למועצה על סגירת המפעל?

ת. לא. לא זוכר את האמת

ש. אתה יודע אם מישהו אחר הודיע?

ת. לא זוכר"

61. עדותו של נאשם 2, בעניין סגירת המפעל בשנת 2015, היא עדות כללית, סתמית ובלתי מבוססת, והיא באה במטרה לחלץ אותו ואת יתר הנאשמים, מהאישומים המיוחסים להם. אינני מקבל את ההסבר, שחברה, כדוגמת זו של הנאשמים, תפסיק את פעילותה, כך סתם בהחלטת הבעלים והמנהלים, ללא כל תיעוד כתוב, וללא כל הודעה לכל גורם שהוא. אני דוחה טיעון זה של הנאשמים, שהועלה רק בשלב מאוחר, ולא ניתן לו כל תימוכין.

יחד עם זאת, העבירה של עיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק, אינה מתייחסת לכל התקופה החל משנת 2015, אלא, ובציטוט מסעיף 8 לכתב האישום: "בתקופה הרלבנטית האישום (צריך להיות "לאישום", ז.פ.) הנאשמים 1-4 עסקו, בעצמם או באמצעות אחרים, בהפעלת מפעל ליצור בטון ובהובלת פסולת בלא שהיה להם רישיון עסק לשם כך...". - התקופות הרלבנטיות לאישומים הם שני מועדים: 13/7/17 ו- 20/7/17 - בשני מועדים אלה, בהם תצפתו עדי התביעה לעבר הפעילות המתוארת בכתב האישום, אין כל ראיה שיש בה כדי להצביע על הפעלת המפעל - בכל הדו"חות אין כל אזכור למשאיות הנכנסות ויוצאות מהמפעל, אין אזכור למערבלי בטון, למשאיות עם חומרי גלם, לפועלים ועובדים, לספקים, לרוכשים ולא לכל פעילות מכל סוג שהיא. מעצם הוצאת פסולת מתוך תחום המפעל, אין כדי להוכיח ברמת ההוכחה הנדרשת,

קיום פעילות כלשהי במפעל, ולכל היותר - יש בכך כדי להוכיח קיום פסולת במפעל. המאשימה גם לא הציגה מסמכים, מהם עולה שהמפעל בעין אברהים קיים פעילות בתקופה הרלבנטית לכתב האישום, ועל אף שדחיתי את הטענות לפיו המפעל נסגר עוד בשנת 2015, אני קובע, שלא הוכח בפניי ברמה הנדרשת, שהמפעל היה פעיל בחודש יולי שנת 2017. גם תשובת הנאשם 5, לפיה בשנת 2017 הוא עבד בבטון מואסי בעין אברהים - אין בה כדי להוכיח שהמפעל היה פעיל, אלא, שאותו נאשם 5 עבד בשנת 2017 בפניו פסולת משטח הנאשמת 1.

62. בנוגע לעיסוקה של הנאשמת 1 - הנאשם 2 העיד בעדותו הראשית, כי הנאשמת 1 עוסקת בייצור ושיווק מוצרי בטון (עמ' 6 שורות 15-16) וכי המפעל לא עוסק בפניו פסולת וכי אין במפעל פסולת (עמ' 7 שורות 1-3):

"אנחנו אוספים את הפסולת, זה מחומר גלם של הבטון, שאריות וכל מה שמתייבש, אנחנו גורסים אותו וממחזרים אותו. חלק מוכרים וחלק משתמשים בו לבטון. אנחנו מעבדים אותו. זה בטון שאנחנו גורסים אותו לחתיכות וממחזרים"

בחקירתו הנגדית נשאל (מעמ' 12 שורה 31 עד עמ' 13 שורה 5):

"ש. לאן מפנים את הפסולת של המפעל.

ת. גורסים אותה וממחזרים אותה ועובדים איתה. עושים ממנה בטון בקוב.

ש. לפעמים בתוך הבטון ממה שאני רואה לפעמים באתרי בנייה אני רואה גושי בטון ענקיים, ובתוך הבטון לפעמים יש מתכות, וחומרים נוספים, נכון?

ת. מתכות? לא. מה הקשר מתכות לבטון? אנחנו מספקים רק בטון.

ש. ז"א לכם יש אך ורק בטון נקי לחלוטין?

ת. כן"

ובהמשך חקירתו הנגדית (מעמ' 17 שורה 32 עד עמ' 18 שורה 6):

"ש. איך אתם גורסים את הפסולת בתוך המפעל?

ת. מביאים מגרסה וגורסים.

ש. מה זה מביאים? יש מגרסה או שמביאים?

ת. מביאים מגרסה, אין לי הרבה חומר קודם כל, אבל אם מצטבר לי מעט חומר אני גורס אותו במגרסה.

ש. ובמפעל בעין איברהים יש מגרסה?

ת. לא"

בחקירתו החוזרת, נשאל והשיב (עמ' 19 שורות 3-4):

"ש. כאשר הייתה מצטברת פסולת בעין איברהים, מה הייתה גורלה?

ת. היינו מביאים מגרסה וגורסים"

63. בנוגע לנהלים או ההנחיות שנטען שיש בחברה ושמעברים לעובדים לגבי השלכת הפסולת, הנאשם 2 העיד בחקירתו הראשית (עמ' 7 שורות 15-17):

"שאסור לשפוך פסולת באתרי בנייה, במקומות שאסור, והם יודעים איפה לשפוך והם ויש להם הנחיות ברורות לכל נהג פועל אצלנו בחברה איפה לשפוך ומה לעשות עם זה. יש לנו נהלים שכל אחד יודע את התפקיד שלו ומה כן צריך לעשות"

בחקירתו הנגדית נשאל בנוגע להוראות הנטענות (עמ' 13 שורות 8-31):

"ש. אמרת בהודעתך בעמ' 3 שורה 14 שיש הוראה לעובדים לא לשפוך פסולת איפה שאסור, ככה אמרת. ואמרת שאמרת רק את האמת בהודעה, נכון? אז איפה מותר לשפוך פסולת?

ת. ברוב האתרים בארץ יש פינות שמותר לשפוך בהם. אנחנו לא מסתובבים עם בטון באתרים.

ש. ז"א שהנהגים שלכם יודעים איפה לזרוק את הפסולת?

ת. אם יש פסולת יש הוראה חד משמעית שלכל אתר יש מקום, שזה מקום מיוחד לשים בו את הפסולת שלנו וגם של אחרים.

ש. אתה אמרת יש מקום מיוחד בתוך במפעל.

ת. אתר בנייה איפה שפורקים. אנחנו פורקים את הבטון, יש שם אתר גדול והם לוקחים בחשבון שבאים אנשים שנשאר להם לחלק בטון וקרטונים ויש חלק שלא יודע מה..

ש. אז לשם אתם מפנים את הפסולת של המפעל?

ת. לא אצלנו. אין לי פסולת. אנחנו חוזרים ריקים אני מעמיס בטון, פורק אותו את כולו וחוזר. זהו.

ש. אמרת שיש נהלים והוראות ברורות לנהגים, נכון?

ת. כן

ש. האם יש נהלים כתובים?

ת. לא כתובים, אנחנו מדי כל חצי שנה אוספים את הנהגים, עושים להם תדריך.

ש. מתי פעם אחרונה יוסף עבר תדרוך מהסוג הזה?

ת. כל 6 חודשים אנחנו עושים תדרוך.

ש. מי מעביר את התדרוך?

ת. אני ומביא מישהו מהקצין בטיחות.

ש. ובמפעל בעין איברהים מי מעביר את התדריכים האלה?

ת. אנחנו מפעל מושבת עכשיו, גם אז. אנחנו מ-2015 הוא מושבת.

ש. וב-2015 מי העביר?

ת. אני וקצין הבטיחות. יש לנו קצין בטיחות"

64. לא עלה בידי הנאשם 2, ואף לא יתר הנאשמים, להוכיח, שהנאשם 2 פיקח ועשה כל שניתן על מנת למנוע את השלכות הפסולת. הטענה לפיה קיימת הוראה ברורה לא לשפוך איפה שאסור אומנם נטענה בהודעתו של הנאשם 2, ובהמשך גם בעדותו בבית המשפט, אך מדובר באמירה כללית ובלתי מבוססת, שאין לה כל חיזוק בראיות חיצוניות או אובייקטיביות. לא ניתן כל הסבר כיצד דאג הנאשם 2 שעבירות מעין אלה המיוחסות להם, לא יבוצעו, לא הוצג בפני כל נוהל או הנחייה כתובים, לא ניתן פירוט היכן אסור והיכן מותר לשפוך פסולת, ומעבר לכך - טענת הנאשם 2 סותרת את טענת הנאשם 5 בהודעתו, לפיה הוא כלל לא ידע שאסור לשפוך פסולת במקום שהוא שפך (ת/19, עמ' 4 שורה 8). בנוסף, לא זומן "קצין הבטיחות" שהנאשם 2 טען שיחד איתו העבירו את הנהלים לעובדים, ואני רואה באי-זימונו, כחשש של הנאשמים, שמא טענת הנאשם 2 תופרך.

65. בהתאם לסעיף 15 לחוק שמירת הניקיון, היה על הנאשם 2 גם לפקח וגם לעשות כל שניתן על מנת למנוע את ביצוע השלכות הפסולת, ולא שוכנעתי שהנאשם עמד ולו באחד מהתנאים המצטברים הנ"ל. הנאשם 2 סיפר בעדותו הראשית (עמ' 7 שורות 19-20):

"כל נהג אחראי על המשאית מהרגע שהוא מניע את המשאית עד שהוא מכבה אותה. כל אחד על המשאית שלו.

ש. וכשאתה אומר שהוא אחראי על המשאית שלו, הסתיים יום העבודה, מה קורה עם המשאית?

ת. הוא חוזר עם המשאית לבית שלו. כולם מהאיזור"

וכשנשאל בחקירתו הנגדית על השימוש המותר לנהגים במשאית בזמן הפנוי (עמ' 17 שורות 9-19):

"ש. ומותר לנהגים להשתמש במשאיות לצרכיהם האישיים?"

ת. לא.

ש. איך אתה מוודא את זה שהם לא משתמשים בזה לצרכים האישיים שלהם?

ת. יש לנו הרבה משאיות, אני לא יכול לבדוק כל אחד מה הוא עשה, לרוב אם אני שומע או מישהו מוסר לי שמישהו השתמש במשאית ואני לא ידעתי אז אני מזמין אותו לשימוע.

ש. ומה?

ת. ואומר לו שזה אסור לך וזה טעות.

ש. אבל אין דרך אמיתית לעקוב אחרי כל הנהגים וכל המשאיות מה כל אחד עושה בבוקר בערב ובלילה, נכון?

ת. נכון. כשאנחנו בעבודה אז אנחנו יודעים, אבל כשאחד בחופש אני לא אשב לו מול הבית ואבדוק מה הוא עושה או לא עושה"

לא שוכנעתי, כאמור, שהנאשם 2 פיקח על המשאיות שלהם, ואף לא על הנהגים, בזמן שהותם מחוץ לשעות העבודה, ולא שוכנעתי שהוא עשה את כל שניתן לעשות, ואף לא פחות מכך, בכדי למנוע ביצוע העבירות. נאשם זה ניסה לחלץ עצמו מהאישומים, גם באמצעות הטיעון הכבוש, לפיו בשני המועדים המצויינים בכתב האישום, הנאשם 5, שהוא נהג המשאית, "הוא היה בחופש, היו לו עבודות שיפוצים בבית... הוא היה בחופש עם המשאית" (עמ' 9 שורות 4-5) - עניין זה עלה לראשונה בעדותם בבית המשפט, של נאשמים 2 ו-5, ולא הוזכר כלל בהודעותיהם במשטרה. אני דוחה טיעון זה, בהיותו בלתי מבוסס לחלוטין - נאשם 2 נשאל על כך בעדותו בפניי (פרוטוקול מיום 3.3.19 מיום 3.3.19 עמ' 16 שורות 1-25):

"ש. אמרת בעדותך היום שנאשם 5, יוסף, ב- 20.7.17 וב- 13.7.17 היה בחופש. איזה חופש?

ת. היה בתהליך שיפוצים בבית, ביקש חופש של שבועיים וקיבל.

ש. ממי הוא ביקש?

ת. ממני ואישרתי לו.

ש. איך בדקת את זה?

ת. מה זאת אומרת?

ש. הרי אתה לא זוכר מה היה לפני שנתיים

ת. אני בדקתי, יש לנו סידור עבודה, אני בדקתי שהוא לא היה נוכח.

ש. איפה הסידור עבודה?

ת. אצלי במשרד.

ש. אתה יכול להראות לנו אותו?

ת. עכשיו? אני לא קוסם. אם אתה רוצה אני אביא לך אותו.

ש. אתה נאשם במועד פלילי, והטענה שלך שבמועד האירועים אחד הנאשמים המרכזיים בתיק בכלל לא היה בעבודה, זה סוג של טענת אליבי, אתה גם בא וטוען שיש לך ראיות לדבר הזה, אז אני מצפה שכשאתה מגיע לעדות בביהמ"ש שלכל הפחות תציג את אותן ראיות. מה תגובתך?

ת. אם יבקשו ממני להביא מסמך או ראיות אני אביא.

ש. יש לך תלושי שכר של הנאשם 5?

ת. כן.

ש. אתה משלם לו הכל על פי החוק?

ת. כן

ש. ז"א שאם הוא לקח חופש אז החופש הזה צריך להופיע בתלוש שכר, נכון?

ת. כן

ש. והחופש ב-13.7.17 וב-20.7.17 רשום בתלוש השכר של הנאשם 5?

ת. כן

ש. יש לך את התלושים להציג לי?

ת. אם תבקש ממני להביא אותם אני אביא.

ש. לא מצאת לנכון להביא אותם היום?

ת. לא, אם היית מבקש אז אני הייתי מביא"

הנאשם 2 נמנע מלהביא או להציג ראיות אלה במסגרת עדותו, ולא ניתן כל הסבר להימנעות זו. גם לאחר מכן, לא דאג להמציא את המסמכים הנ"ל לב"כ המאשימה ולבית המשפט. מסקנתי היא, שהימנעות הנאשם נובעת מאי-נכונות הטענות, וכן מחששו, שמא הצגת המסמכים, כגון תלושי שכר, ואישורי חופש, היו מפריכים את טיעוניו. שוכנעתי, שכל מטרת העלאת הטיעון הנ"ל, נובעת מרצונו של הנאשם 2 לחלץ את עצמו ואת יתר הנאשמים מהאישומים המיוחסים להם.

הנאשם 3

66. נאשם 3 סיפר בעדותו הראשית כי הוא מנכ"ל החברה (פרוטוקול מיום 3.3.19 עמ' 19 שורה 11), וכי בבעלות החברה ארבעה מפעלי בטון פעילים, ובנוגע לאחד המפעלים - הם ממתינים לקבלת רישיון עסק (עמ' 19 שורות 17-18) וכי נכון למועד עדותו אין למפעל רישיון עסק (עמ' 24 שורות 10-11). לשאלה "מי אחראי על כל תחום רישוי עסקים בחברה?" השיב "פטיין, אח שלי, כי הוא עורך דין, אבל זה בכפוף

אלי, כאילו אני והוא (פרוטוקול מיום 3.3.19, עמ' 20 שורות 29-30), ובהמשך הסביר (פרוטוקול מיום 3.3.19, מעמ' 20 שורה 30 עד עמ' 28 שורה 3):

"...אנחנו מחולקים פחות או יותר מבחינת תפקידים, אנו בסה"כ 3 אחים, אני המנכ"ל הראשי ומתעסק מול ספקים ולקוחות, נביל אחראי על כל העניין של הנהגים, תפעול, משאיות וכל הדברים האלה, כמעט לא נוגע בכלום מבחינת התחשבות וקבלנים, אנחנו כמעט ולא מגיעים למפעלים, סומכים עליו בכל דבר, ופטין מתעסק מול הבנקים, פחות או יותר חלוקה, ואנחנו יושבים פעם בשבוע ומדברים. אף אחד לא מפריע לשני מבחינת תפקוד ומבחינת עבודה"

67. בנוגע לפסולת המפעל, העיד, כי **"הפסולת שנאספת במפעל היא שאריות של החומר שכאילו יורד מהשופל או יורד מהחגורות ובא עליו מים וקצת מלט, מזה נשאר שאריות של הבטון"** (עמ' 19 שורות 25-26). בהמשך אמר **"אנחנו מדברים על חומר מאוד מאוד מורכב, אחרי כל ההחלטות במחצבות היום שנמצאות אנחנו מביאים את החומר ממרחקים של 50 ו-70 ק"מ בהובלה, וזה חומר יחסית יקר שאנחנו שומרים עליו ולא מרשים שילך לאיבוד"** (עמ' 19 שורות 32-30). בנוגע לתמונות שהוצגו לו בחקירה, לרבות תמונה בה מתועדת משאית עם פסולת, אמר (עמ' 20 שורות 4-6):

"אין לנו חומרים כאלה, לא מייצרים חומרים כאלה, זה חומרים של בטון מוכן. זה בטון אחרי שיוצקים אותו, אחרי ששמים אותו עם ברזל, זה נשאר עם גושים כאלה. מפעל בטון לא מוציא חומרים כאלה"

והוסיף (עמ' 20 שורות 9-10):

"אין לנו פסולת שאנחנו לא משתמשים בה. אנחנו יכולים להשתמש בהכל. בכל הפסולת, כאילו מחזור של הבטון... שימוש של הבטון מה שהסברתי מקודם"

68. בחקירתו הנגדית נשאל כיצד באה לידי ביטוי, ההנחיה עליה דיבר בהודעתו, ת/7, שלא להוציא חומר או פסולת מהמפעל, ותשובתו **".. אנחנו היום פי 10 ... יש דברים שיכול להיות שאנחנו טועים בהם...לא רשמנו לא פרוטוקול, לא מסמך. אנחנו יושבים בישיבות שבועיות ומדברים באוזן אל אוזן. לא הנחיות ולא חתימות ולא כלום"** (עמ' 21 שורות 12-16). ובהמשך נשאל וענה (מעמ' 21 שורה 23 עד עמ' 22 שורה 12):

"ש. אז אתה יכול להגיד מי אמר לפקח שההנחיה הזו אכן תבוצע?"

ת. נביל

ש. אתה אומר שיש הנחייה ברורה שאסור להוציא פסולת מהמפעלים ושנביל הוא האחראי על ההנחיה הזו, נכון?

ת. עוד פעם, נביל, ההנחייה בגדול היא כלפיי, אבל הוא מדבר עם כל נהג ונהג והוא מסביר לכל נהג ונהג, ואנחנו כשאנחנו עושים את הישיבות שלנו פעמיים בשנה אנחנו מסבירים לנהג ונהג, אבל כלפיי כשאני מסתכל על זה, כל נהג צריך להיות אחראי על המשאית שלו, אבל גם נביל צריך להיות כל הזמן בקשר עם הנהגים, לדבר, להגיד לא לעשות. משהו כזה. הנהגים

האלה גם צריכים להיות אחראים לא פחות.

ש. ואתה יודע אם נביל היה בקשר עם הנהגים ונתן את ההנחיה הזו?

ת. כן. אם הוא עשה את זה? כן. אני יודע את זה בוודאות כי אנחנו בישיבות שלנו אנחנו אומרים לכל נהג ונהג

בנוגע לפיקוח על המשאית או השופל, השיב (עמ' 22 שורות 13-26):

"ש. תסביר לי את התשובה לשאלה מההודעה שלך ת/7, עמ' 3 שורה 5, שואל אותך "מי אמור לפקח על כך שלא תצא משאית או שופל מהמפעל וישפוך את הפסולת של המפעל בשטחים פתוחים מחוץ למפעל", אתה זוכר מה תשובתך לשאלה הזו?

ת. לא.

ש. התשובה שלך הייתה לא יודע. תסביר לי איך יכול מנכ"ל של חברה לתת תשובה מהסוג הזה.

ת. אני לא זוכר בדיוק, אבל ההנחיה פה ומה שאני מתכוון, איך אני יכול למנוע את זה היום שדבר כזה מישו יוציא פסולת? אני יודע שברור מאוד שאסור לאף אחד שיוציא חומר, כי אנחנו גם משתמשים בחומר הזה, החומר הזה גם יקר, חוץ מזה בשבילי איכות חיים והפסולת וכל השימושים האלה מאוד חשובים לי, וגם החומר הזה בשבילי גם יקר. אני לא הייתי רוצה לפספס אותו.

69. בנוגע ללקחים שהופקו "שצריך להקפיד, להסתכל עוד יותר" ובהמשך "שאם נהג משאית שלא עובד והוא בחופש, שאנחנו צריכים להסתכל אם זה המשאית או לא זה המשאית. אני יודע שיוסף לא יעשה דבר כזה יותר" (עמ' 23 שורות 13-18), ובהמשך כשנשאל "והפקתם לקחים לגבי הפסולת עצמה, מה מותר? מה אסור, איפה מותר ואיפה אסור?", השיב "אין לנו פסולת ... זה לא שאני רוצה להגיד שיש לנו פסולת ויש לנו בעיה איפה ללכת ולשים את זה. מה שנשאר זה משהו ערבוב או בשופל שירד מהשופל או ירד מהחגורות, קצת אבק או מלט, זה לא נשאר גושי בטון, זה יותר גושים כזה חצץ יותר... אנחנו משתמשים בחומר הזה, אין לנו פסולת" (עמ' 23 שורות 19-24). וכך בהמשך (מעמ' 23 שורה 30 עד עמ' 24 שורה 9):

"ש. אני מקריא לך שאלה מההודעה שלך, ת/7 עמ' 3, שורות 10-14 ...

אין שום קשר מתשובתך לפסולת שיוצאת מהמפעל, שום לקח על הפסולת עצמה, בתשובתך בהודעה אתה אומר שאחד הלקחים שאתה הפקת, בתור מנכ"ל החברה, הוא כלפי אח שלך נביל, שיקפיד יותר ביחס לנהגים שלו שלא יבצעו עבירות ושלא יוציאו חומר מהמפעל, אחרת יפוטרו וישלמו קנס, למה אתה מפיק לקח כזה?

ת. ... החומר שלנו זה לא עניין של פסולת או לא פסולת, החומר שלנו יקר ואני לא רוצה שאף אחד יוציא חומר מהמפעל שלי, אם זה פסולת שאני יכול להשתמש בה כחומר או מישו שבא

לו לגנוב כדי להשתמש, פסולת אין לי, אני לא יודע איך החוקר כתב את זה, או שאני לא הסברתי טוב, הכל יכול להיות.

70. עדותו של הנאשם 3, בנוגע לפסולת היוצאת מהמפעל, היא עדות הגיונית, הגם שלא הובאו בגינה ראיות לשם ביסוסה. ייתכן, ומפעל בטון פעיל אינו משליך פסולת בטון, אלא ממחזר אותה לשם שימוש חוזר, והדבר אף הגיוני. מצד המאשימה לא הובאו כל ראיות לסתור טיעון זה, ועדות הנאשם הייתה מפורטת ועקבית בעניין הפסולת, והוא עשה עליו רושם אמין בעניין זה. עדותו אף מחזקת את הקביעה שלי, שאמנם דחיתי את הטענה לפיו המפעל נסגר בשנת 2015, אך קבעתי שלא הוכח שבמועדים המפורטים בכתב האישום, והחלים בחודש יולי 2017, היה מפעל הבטון פעיל, על כן - הפסולת שהוצאה מהמפעל אינה נובעת מפסולת שנוצרה אגב ייצור בטון באותה העת, אלא פסולת שנערמה במפעל, מזמנים בהם הוא פעל, והיה צורך בפינויה והשלכתה, מאחר והמפעל לא עובד, ואין אפשרות למחזר את הפסולת ולהכניסה לפס הייצור של הבטון. בנוסף, לא הוכח בפניי בכל ראייה, שהנאשמים או מי מהם עסקו בהובלת פסולת.

71. לתיק בית המשפט הוגשו דו"חות שנערכו ע"י עדי התביעה. בכל הדו"חות שהוגשו, אין תימוכין לכך, שבמתחם הנאשמת 1 פעל מפעל לייצור בטון, אלא, ולכל היותר, שבאותו מתחם הייתה פעילות כלשהי, וכי הפסולת הוצאה משם. מהדו"חות והתצלומים, שהוגשו ע"י תום גרוסמן, לא ניתן להוכיח שבמקום עבד מפעל לייצור בטון, וגם מהתצפית שערך העד אלפי לעבר מתחם הנאשמת 1, אין התייחסות לייצור בטון או לתנועה של מערבלי בטון במקום. ייתכן וסיבת הדבר נעוצה בכך, שעדים אלה התייחסו לעבירה של השלכת הפסולת ברשות הרבים, והעד גרוסמן אמר, שבמהלך התצפית הוא היה מנותק בקשר עין מהכניסה והיציאה למפעל, וכדבריו (עמ' 43 שורות 25-30):

"ש. תסכים איתי שבמהלך כל התקופה שאתה בעצמך תצפת על מפעל בטון מואסי, לא ראית שיש משאית או שופל, או כל כלי אחר נכנס לתוך המתחם ויוצא ממנו עמוס בפסולת ופורק אותה בשטח. אתה אישית.

ת. במהלך התצפיות למיטב זכרוני, אני הייתי מנותק מבחינת קשר עין מהכניסה למפעל, בתצפית הראשונה אני בטוח שלא ראיתי בתאריך 13.07 אני לא ראיתי כניסה ויציאה, וגם בתאריך 20.07.17 אני לא מציין שראיתי כניסה ויציאה מהמפעל"

72. סעיף 4 לחוק רישוי עסקים מטיל איסור על אדם לעסוק בעסק טעון רישוי אלא אם כן יש בידיו רישיון לכך, וסעיף 5.1 לצו רישוי עסקים מתייחס לעסק מסוג איסוף והובלה של פסולת.

73. הובלה של פסולת מתוך מפעל אל רשות הרבים, בשני מקרים בודדים, אינם מוכיחים בפני עצמם קיומו של עסק להובלת פסולת, אלא מוכיחים שנעברו עבירות שעניינן השלכת פסולת ופינוי פסולת לאתר שאינו מורשה.

74. משלא הוכח בפניי כנדרש, שבמועדים הרלבנטיים לכתב האישום, עסק במתחם הנאשמת 1 עסק של ייצור בטון, ומשהכחישו הנאשמים שהם ניהלו עסק של איסוף והובלה של פסולת, ומשהודו הנאשמים שאכן לא היה

להם במועד הרלבנטי רישיון עסק לייצור בטון במפעל נשוא כתב האישום, ועל אף שדחיתי את טענתם שהמפעל נסגר עוד בשנת 2015, לא הוכח בפניי, שהנאשמים ניהלו עסק של הובלת פסולת. אמנם הוכח, שהן השופל והן המשאית שייכים לנאשמת 1, והוכח שהנאשם 5 הוביל פסולת השייכת, כולה או חלקה, לנאשמת 1, והשליכה ברשות הרבים, כפי שאפרט בהמשך, אך עדיין אין בכך כדי להוכיח, שהנאשמים עסקו בהובלה של פסולת ללא רישיון עסק.

75. **האישום היחיד בו הואשם נאשם 3 עניינו עיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק, ואישום זה לא הוכח, על כן הנני מורה על זיכוי הנאשם 3 מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.**

הנאשם 4

76. הנאשם 4 סיפר כי הוא אחד השותפים בחברה וכי **"המפעל שלנו במעוויה לא פעיל, התשתית קיימת, אבל הוא לא פעיל מ-2015"** (פרוטוקול מיום 3.3.19 עמ' 24 שורות 23-24). לדבריו, על אף שמתקן ייצור הבטון קיים, אין כל פעילות של ייצור במפעל, מאחר ואין למפעל רישיון עסק (עמ' 24 שורות 25-28). בחקירתו הנגדית נשאל מתי הם קיבלו את ההחלטה על סיום הפעילות של המפעל בעין איברהים, ותשובתו **"ב-2015, כשהנהלה, הבעלים מחליטים על משהו, כמה מילים "תסגור את המפעל", סוגרים. לא צריך פרוצדורה לדבר הזה"** (עמ' 25 שורות 21-23), לשאלה האם הם הודיעו לעירייה על סגירת המפעל, השיב **"למה להודיע להם? מה הם קשורים אלינו?"** (עמ' 25 שורות 24-25)

עוד בעדותו הראשית נשאל **"מדוע יש לכם משרד באום אל פחם בכפוף לכך שכולכם הצהרתם בפני ביהמ"ש הנכבד שהמפעל של אום אל פחם ועין איברהים זה אותו דבר, סגור"**, והשיב (עמ' 25 שורות 8-16):

"שיטת העבודה שלנו מכיוון שאנחנו חצי מהייצור זה ללקוחות פרטיים, בכל איזור ואדי ערה וצפון וגם קצת במרכז, שאנחנו עובדים מול הלקוחות הפרטיים, אנחנו צריכים ללכת אליהם גם להנגיש את עצמנו אליהם, אז יש לנו סוכן או משרד בכל כפר או עיר בגדול. באום אל פחם שזה עיר ה- 50,000 בני אדם רק באום אל פחם עצמה חוץ מהכפרים מסביב, אני צריך משרד שם להזמנות הבטון שאנשים רוצים להתחשבן אז במקום שיבואו לבקרה להתחשבן אז הם מתחשבנים באום אל פחם. זו מטרת המשרד שם באום אל פחם"

77. בנוגע לפסולת המיוצרת במפעל, הנאשם 4 נשאל בעדותו הראשית האם הוא מעורב בעניינים שנוגעים להנחיות של מה לעשות בפסולת זו, והשיב ש **"... כל הקטע של התפעול והייצור והנהגים והמשאיות, אני 60% מהנהגים לא מכירים אותי ואני לא מכיר אותם, הם יודעים מה השם שלי, הם יודעים שאחד האחים זה פטין שמעביר להם את המשכורת. את הפנים שלי הם לא מכירים"** (מעמ' 24 שורה 31 עד עמ' 25 שורה 5).

78. בחקירתו הנגדית הופנה להודעתו, ת/6 (עמ' 2 שורות 2-5), שם אמר שהמפעל באום אל פחם לא

עוסק בהובלת פסולת ולכן גם לא צריכים רישיון להובלת פסולת, ובהמשך (בעמ' 3 שורות 5-7), הוא אמר כי הוא בכלל לא עוסק בניהול המפעלים, ואין לו באמת מושג אם יש פסולת או אין פסולת, והשיב (עמ' 26 שורות 6-12):

"... נכון שאין לי קשר שוטף עם פעילות המפעלים בחברה, אבל אני נולדתי במשפחה הזו, זה לא שאני נחתתי עליהם מבחוץ, אז בטון אני מכיר כבר 40 שנים, אני יודע שאנחנו בגדול כחברה לא זורקים, זה חומר גלם בשבילנו, מה שנקרא הפסולת הזו שנשארת או מתייזרת בתהליך הייצור שלנו, זה חומר במקום שאני אקנה אותו אני אשתמש בו עוד הפעם בייצור שלי ובשבילי זה לא פסולת, בשבילי זה חומר גלם כיצור בטון"

79. נאשם 4 עומת עם דבריו בהודעתו בעמ' 3 שורות 18-19, לפיהם הביע את דעתו שהנאשם 5 ביצע את ההשלכות על דעת עצמו, ועל עצמו אמר שתפקידו קשור יותר לענייני כספים, וזו הייתה תשובתו (עמ' 26 שורות 18-23):

"כי מה שהוא עשה לא חוקי, אנחנו חברה חוקית, עובדים לפי חוק, הפסולת שלנו לרוב אין פסולת בכלל, אבל מה שמצטבר אצלנו נשאר אצלנו. המשאיות שלנו משמשות אותנו רק להובלת חצץ וחול ים, חומר גלם מהמחצבות למפעלים שלנו והייעוד שלהם, לכן אנחנו משתמשים כל שימוש חוץ מהשימוש הזה לא על דעתנו ולא מסכימים לו, לכן זה שגוי. לכן הוא עשה את זה על דעת עצמו, אני יודע שהאחים שלי כמו שאני לא אסכים לזה, הם לא הסכימו לזה"

80. כשנשאל אם הוא יודע מהיכן הגיעה הפסולת שהראו לו בתמונות, ושהנאשם 5 השליך, השיב (עמ' 27 שורות 3-8):

"הראו לי פסולת. אני יכול לזהות שזה פסולת. מאיפה הפסולת הזו? אין מה שנקרא בדיקת DNA לפסולת שהגיעה, לא ניתן לשייך אותה לבית ספציפי, יכול להיות שזו פסולת שבאה מאילת, יכול להיות מתל אביב, יכול להיות מנצרת."

ש. יכול להיות שגם הגיעה מהמפעל בעין איברהים?

ת. לא. כי אני מכיר את צורת העבודה שלנו, כל חומר גלם שמתייזר בתהליך הייצור משתמשים בו עוד פעם, לכן אין פסולת אצלנו"

81. הנאשם 4 העיד באופן עקבי, ודבריו תאמו את דברי שני אחיו. למעשה, שוכנעתי מדברי נאשם זה, שתפקידו קשור בענייני כספים, ואינו קשור לענייני פינוי פסולת, פיקוח על נהגים ועל משאיות, ואלמלא קרבתו המשפחתית לנאשמים 2-3, בהיותם אחים, תפקידו היה מתחיל ומסתיים בענייני כספים. גם תיאוריו של נאשם זה בעניין הפסולת הנפלטת במהלך ייצור הבטון הם תיאורים אמינים - שוכנעתי, שאין מדובר בפסולת שיש להשליך, אלא בפסולת שבהמשך תשמש את המפעל כחומר גלם בייצור, ומכאן - שוכנעתי, שבמועדים הרלבנטיים לכתב האישום, המפעל של הנאשמת 1 לא היה פעיל, על כן לא ניתן היה להשתמש בפסולת לשם המשך ייצור בטון, ומכאן, ככל הנראה, נוצר הצורך בהשלכתה, וכך עשו הנאשמים 1, 2 ו-5. בנוסף, לא הוכח בפניי, שנאשם 4 עסק בהובלת פסולת.

82. האישום היחיד בו הואשם נאשם 4, כמו הנאשם 3, הוא עיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק, ואישום זה לא הוכח, על כן הנני מורה על זיכוי הנאשם 4 מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

הנאשם 5

83. הנאשם 5 סיפר בעדותו הראשית כי הוא נהג משאית, וכי בסוף יום העבודה הוא חוזר עם המשאית לביתו. גם נאשם זה, כמו שאר הנאשמים, חזר על הגרסה לפיה המפעל היה מושבת משנת 2015 - כשנשאל בעדותו הראשית בפניי "ממתי הוא סגור?" השיב "3 שנים, 4 שנים" (עמ' 27 שורות 31-32). כפי שכבר קבעתי בעניין הטענה שהמפעל נסגר עוד בשנת 2015, מדובר בעדות כבושה ובלתי מבוססת, ואני דוחה אותה על הסף, ויחד עם זאת, אין בדחיית הטענה הנ"ל, כדי להוביל בהכרח למסקנה, שבמועדים הרלבנטיים לכתב האישום, בחודש יולי 2017, היה מפעל הבטון פעיל, וכפי שקבעתי לעיל - עניין זה לא הוכח בפניי.

84. בנוגע לשפיכת הפסולת, טען הנאשם 5, שבשני המועדים המצוינים בכתב האישום, הוא שהה בחופש לצורך שיפוץ ביתו, וכדבריו (עמ' 28 שורות 10-11):

"אני ביומיים האלה, הייתי קודם כל בחופש שבועיים והפסולת הזו לקחתי אותה מהבית, במשאית של החברה"

ובהמשך אמר (עמ' 28 שורות 14-18):

"אני ב-07.07 לקחתי חופש עד ה-23.07, הייתי בחופש מהעבודה ועברתי שיפוץ בבית והיה לי עוד שתי קומות מעל הבית שאני גר בו שעשיתי אותו חדש, הרסתי כמה קירות, שיניתי את החלוקה הפנימית של הבית, וכל זה הצטבר כשעשיתי את כל הפסולת, היה לי הרבה טיח שגירדנו כי בהתחלה לא היה טיח, היה טיח פשוט. וכל הפסולת אספתי אותה ולקחתי אותה ב-2 נגלות. ביומיים"

עוד אמר בעדותו הראשית כי הפסולת אותה שפך מהמשאית הייתה שייכת לו ולא קשורה למפעל וכי עשה זאת על דעת עצמו.

85. הסנגור טען שהיה על הרשות החוקרת לבקר בבית הנאשם 5, בכדי לברר את טענתו לשיפוצים בביתו. לדבריו, כעולה מת/19, הנאשם 5 הינו תושב העיר אום אלפחם, כאשר עפ"י עדותו ביתו הינו במרחק נסיעה של דקות אחדות מהמקרקעין. הנאשם 5 טען בחקירתו כי הוא שפך פסולת שהביא מביתו הפרטי (עמ' 2 לת/19, שורה 22), וכשנשאל אם הוא מפנה פסולת ממפעל בעין אברהים, השיב בשלילה (עמ' 3 לת/19, שורה 22-23). בהמשך נשאל אם הנאשם 2 ידע על פינוי הפסולת, והשיב בשלילה (עמ' 4 בת/19, שורה 5-6). לדברי הסנגור, הימנעות מביקור בבית הנאשם פגעה בהגנת מרשו, וזו מהווה מחדל חקירתי. ואיל קבלאן נשאל על כך בחקירתו הנגדית, והסביר (עמ' 36)

13 שורות 12-24):

"ש. כחוקר, ניצב בפניך מישהו שאומר לך שאין קשר לחברה בקטע הזה, אני ביצעתי ואני לקחתי את זה מהבית שלי, במקרה הזה אין מקום שתלך ותבדוק את נכונות טענתו, באופן כללי.

ת. בתיק בוצעו מס' פעולות חקירה, היה צוות שתיעד את העבירה ופינוי מאותו מפעל ו-2 כלים של המפעל לשטח הפתוח שצמוד למפעל.

ש. את זה אתה מעיד מידיעה אישית או על סמך החומר?

ת. חומר החקירה. אני ממשיך בתשובתי. באחת הפעולות שניסיתי לבדוק זה מצלמת אבטחה של המפעל, על מנת לחזק את הסוגייה הזו שהפסולת פונתה מהמפעל. כרגע אני זוכר שהייתה טענה של אותו נאשם שציינת את שמו שהביא את הפסולת מהבית שמדובר בטיח שהחליף טיח.

ש. הוא אמר שיפוצים בתוך הבית.

ת. הכמויות שהושלכו שם והחומר שהושלך שם בכלל מצביע על כיוון אחד שהפסולת יצאה מהמפעל לשטח הפתוח"

תום גרוסמן, נשאל גם הוא על כך גם הוא בחקירתו הנגדית, והסביר (עמ' 36 שורות 1-6):

"ש. הוא אומר לכם, עיון באום אל פחם. אומר לך זאת פסולת שהבאתי מהבית שלי, מדוע אתה כחוקר מרכזי בתיק לא מחליט לבדוק את נכונותה של הטענה הזו? פשוט מאוד, להתניע את הרכב, לבקש ממנו להתלוות אליך לאתר שממנו הבאת את הפסולת ולבחון את נתוניה בזמן אמת. מדוע לא עשית זאת?

ת. 2 דברים, האחד - פעולת החקירה של יוסף נעשתה 5 ימים לאחר ההשלכה, שנית - זו שאלה שלא אני יכול לענות עליה כי לאחר הפעולה הזו התיק הועבר לטיפול ואיל קבלאן.

..

ש. אומר לך העד טענה, הבאתי את זה מהבית שלי, זה לא שייך לחברה. למה אתה לא רואה לנכון במקום להקדיש שעות על גבי שעות בתצפות ללכת לבדוק את אמיתות הטענה?

ת. אין כאן קשר לתצפות מכיוון שלא ערכנו תצפיות לאחר מכן. אני חוזר על מה שעניתי בהתחלה"

אכן עדיף לו הרשות החוקרת הייתה מגיעה לבית הנאשם 5, בכדי לראות מקרוב על איזה שיפוצים מדובר, האם הוצאה משם פסולת, והאם פסולת זו תואמת לפסולת שנמצאה בשטח. יחד עם זאת, מכלול הראיות בתיק מצביע חד משמעית, שמדובר בפסולת שיצאה ממפעל הבטון, וכפי שאתייחס בהמשך, ראיות שהובאו ע"י הנאשם 5 משיפוץ ביתו, בכדי לתמוך בטענתו, אינן תומכות כלל וכלל בטענה זו, גם מהטעם

שהפסולת שהושלכה אינה תואמת את הפסולת שנאשם 5 טען כי הוצאה מביתו.

86. טיעון נוסף בפי ב"כ הנאשמים, התייחס לאי-הפניית שאלות מסבכות לנאשם 5: לדבריו, הנאשם 5 לא נשאל כיצד פינה פסולת ביתית במהלך יום עבודתו, ועל חשבון שעות עבודה, מבלי שהאחראים עליו ידעו על כך, והוא לא נשאל, כדברי סניגורו, איך הגיע במשאית השייכת לנאשמת 1, לביתו ועשה בה שימוש לצרכיו האישיים, ללא ידיעת נציגי הנאשמת 1. גם טיעון זה של הסנגור דינו להידחות - השאלות שניתן היה להפנות לכל נחקר, בכל תיק, הן מרובות, ולא מצאתי שיש באי-הפניית השאלות עליהן הצביע הסנגור, כדי לפגוע פגיעה כלשהי בהגנת מרשו. תום גרוסמן נשאל בחקירתו הנגדית בנוגע לשאלות שהפנה לנאשם 5 והקשורות בסוג החומר שהושלך (עמ' 36 שורות 14-30):

"ש. אני מפנה אותך לעמ' 1 ת/19, שורה 12, ובעמ' 2 שורה 1 הנאשם מתאר לבקשתך את החומר שהוביל במשאית שלו, אני מזכיר לך שהחקירה שלו ב - 25.07, ז"א לפחות 5 ימים מאז ה- 20.07. בהמשך החקירה שלך, בתור מי שראה את הפסולת או במו עיניו או באמצעות המצלמה, אתה לא מעמת אותו בטענה כלשהיא שזה לא נכון, שהפסולת שאתה מתאר זה לא אותה פסולת שנשפכה, זה נכון שעל פי התיאור שלו הפסולת שהוא תיאר תאמה לפסולת שהושלכה שם?

ת. אנחנו נכנסים פה לתיאור מפורט של חומר הפסולת.

ש. אתה ביקשת.

ת. בסדר. מה השאלה שלך?

ש. עצם זה שלא אמרת לו שמה שאתה מתאר זה לא מה שנמצא בשטח, זה אומר שאתה סובייקטיבית יודע או ידעת אז שזה אותו חומר, נכון?

ת. לא ידעתי שזה אותו חומר, אני תיארתי את החומר כפי שתיארתי אותו בדוחות הפעולה. בוודאי שלא ידעתי שמדובר באותו חומר או לא חשבתי כך.

ש. אבל אחרת היית אומר לו "אתה שקרן". עצם זה שלא שאלת זה לא אומר שיש זהות. עצם זה שאתה לא מעמת את הנחקר שלך לכך שיש הבדל בין הפסולת שהוא טוען שהביא לבין הפסולת שנשפכה בפועל, זה אומר שאתה אישית אישרת בשתיקה שלך שזה אותה פסולת.

ת. לא. זו גרסתו וזה מה שהוא אמר"

אני דוחה את גרסת הנאשם 5 ואת טיעוני יתר הנאשמים, בנוגע לטיב הפסולת שהושלכה: גרסת הנאשמים, לפיה הפסולת שייכת לשיפוץ ביתו של נאשם 5, אינה מתיישבת עם דו"חות הפעולה, התצלומים והסרטונים שהוגשו (ת/9, ת/10, ת/12, ת/13, ת/24), בהם ניתן לראות בבירור, שמדובר בכמות פסולת בניין גדולה מאוד, שהושלכה בשני מועדים בחודש יולי 2017, והיא כללה עודפי עפר, שלבטח לא יצאו מגירוד טיט של בית, וכן גושי בטון ואספלט שאינה תואמת את תיאור שיפוץ הבית ע"י הנאשם 5. בחקירתו הנגדית נשאל הנאשם 5 על כך (עמ' 37 שורות 9-26):

"ש. אתה טוען שהפסולת ששפכת בעין איברהים היא פסולת מהבית שלך?

ת. כן.

ש. מי גר איתך בבית באותה תקופה?

ת. אישה ו-5 ילדים.

ש. ובזמן השיפוצים איפה גרתם?

ת. אני לא עשיתי שיפוץ בקומה שאני גר בה. אני גר בקומה השנייה, אני עשיתי את השיפוץ בקומה השלישית והרביעית, לפני שאני עשיתי טיח וכל העבודה שאני עשיתי היה שלד, בלוקים ובטון ... לפני שאני עושה טיח, אבן ואינסטלציה וחשמל, עשיתי את כל השינוי הפנימי של החדרים. את השלד של קומה 3 בניתי בשנת 2012.

...

ש. אז מה היה בשנת 2012?

ת. לביהמ"ש- ב-2017 הרסתי חלק מהקירות שבניתי בשנת 2012, ושיניתי את חלוקת הפנים, ושתי הקומות האלו הם בשביל הילדים שלי. קומה שלישית ורביעית"

דברי הנאשם 5, בנוגע לסוג השיפוץ שעשה בביתו, אינם תואמים את סוג הפסולת שהושלכה על ידו במועדים המצויינים בכתב האישום, כפי שפירטתי לעיל, ואני דוחה גרסה זו של הנאשם. הנאשם 5 לא הביא כל ראיה שתתמוך בגרסתו, ולא טרח להעיד ולו אדם אחד שהיה שותף לשיפוץ, או עד לשיפוץ, ואפילו לא ביקש ממי מבני ביתו להגיע ולתמוך בגרסתו. הימנעות זו של הנאשם 5 יכולה לנבוע מחששו, שמא הבאת עדים תפריך את גרסתו.

87. בנוגע למשאית - הנאשם 5 נשאל בחקירתו הנגדית (מעמ' 38 שורה 24 עד עמ' 39 שורה 16):

"ש. אמרת שהעמסת את אותה פסולת בניין מהבית שלך ופינית אותה לאותו שטח בעין איברהים.

ת. כן.

ש. איך העמסת את המשאית?

ת. שמתי את המשאית ליד הבית, והתחלתי לזרוק בכל יום שבת שאני לא עובד. אתה יכול לבוא לראות ואני אשרטט לך בדיוק מה עשיתי שם.

ש. לביהמ"ש - מאיזה חלון? תצייר על גבי התמונה

ת. לאחר שעיינתי בכל התמונות, הצד ממנו זרקתי לא מופיע, זה מהצד השני. אני מצביע

על הצד הימני של נ/3 (ד').

ש. זרקת את הפסולת הזו מהבית לתוך המשאית?

ת. כן.

ש. מה הגובה בין המשאית לחלון?

ת. 2 מטר, 3 מטר.

ש. לא מסוכן.

ת. מהחומר הדק שמתי שרוול, יש שרוולים ששמים.

ש. מישהו עזר לך לעשות את זה?

ת. כן, קרובי משפחה.

...

ש. וכמה משאיות העמסת ככה?

ת. 2.

ש. בטוח?

ת. כן"

גרסתו של הנאשם בלתי הגיונית, בלתי סבירה ואינה מתיישבת עם השכל הישר. התיאור שלו, שכביכול השליך פסולת מחלון ביתו, אינה יכולה להתאים לסוג הפסולת הכבדה והגושית שנמצאה, והטיעון של התקנת שרוולים התווסף על ידו במהלך עדותו. כאשר גרסתו של הנאשם 5 לא נתפסה כהגיונית ע"י בית המשפט, שביקש ממנו במהלך עדותו להצביע על החלון ממנו השליך את הפסולת, הוא טען שהחלון אינו מופיע בתמונות שהוא צילם והציג לבית המשפט - נאשם זה חש שגרסתו אינה הגיונית, ושבית המשפט עלה על חוסר ההיגיון שבה, על כן התחמק וטען שהחלון ממנו הושלכה הפסולת לא צולם בתמונות שהובאו על ידו - אז לשם מה הביא תמונות, אם לא בכדי לתמוך בגרסתו, וטענתו שבכל התמונות שצילם והציג לבית המשפט, לא צולם החלון ממנו הושלכה הפסולת, איננה מקובלת עליו.

88. גם אם הייתי מקבל את הטיעון, לפיו חלק מהפסולת שהושלכה ע"י הנאשם 5, שייכת לשיפוץ ביתו, עדיין אין בכך כדי לסייע לו או לנאשמים 1 ו-2, שכן לפחות חלק נכבד מהפסולת שייך לנאשמת 1, ובנוסף - השלכת הפסולת בוצעה באמצעות כלי רכב שבבעלותה של הנאשמת 1 ובאחריותו של הנאשם 2. סעיף 4 לחוק שמירת הניקיון קובע חזקה, לפיה רואים את בעל הרכב או האדם האחראי על הרכב כמי שהשליך את פסולת הבניין מהרכב, וכלשון הסעיף:

"4(א). הוכח כי פסולת או פסולת בנין הושלכו מתוך רכב, רואים, לענין סעיף 2, את בעל הרכב או האדם האחראי לרכב, כאילו הוא השליך את הפסולת או פסולת הבנין, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן ואת זהותו של האדם שהרכב היה ברשותו בעת ההשלכה, או שהרכב נלקח ללא הסכמתו"

89. בנוגע לשופל, אמר הנאשם 5 בעדותו הראשית כי **"אני לא עובד על שופל ולא מכיר שום שופל"** (עמ' 32 שורה 8) וכי **"שם באזור של ואדי ערה, עבד איזה קבלן, קרוב למקום, עשה שם חפירה ואני ביקשתי שאם הוא עובר שיפזר את ההובלה שלי. כנראה שהוא פיזר אותה"** (עמ' 32 שורות 11-12), ובהמשך לשאלה מדוע שינה את גרסתו מחקירתו במסגרתה טען כי הוא לא מכיר את השופל, השיב שהוא לא רצה לפגוע בבן אדם שעשה לו טובה. בהמשך אמר כי אינו יודע של מי השופל (עמ' 32 שורות 5-20). גרסה זו של הנאשם יותר קרובה לדימיון מאשר למציאות - קבלן שעבד במקום הסכים לפזר פסולת, וכנראה עשה זאת, במועד שהנאשם 5 לא ידע עליו, והוא אף לא הובא לבית המשפט לאשר זאת - גם לגבולות השכל הישר יש קווים אדומים, ותיאורי הנאשם 5 עברו גם גבולות אלו.

90. הנאשם 5 נשאל בעניין השופל בחקירתו הנגדית (עמ' 37 שורות 1-8):

"ש. אני הסתכלתי על התמונות והסרטונים שהוגשו לביהמ"ש, בשני המועדים, הסתכלתי טוב טוב מי נוהג על המשאית ומי נוהג על השופל, שאתה אומר שזה לא אתה, אתה נהגת רק על המשאית.

ת. נכון.

ש. אני אומר לך שאתה אומר דברים שהם לא נכונים. אם תסתכל טוב גם בתמונות וגם בסרטונים שמי שנוהג גם במשאית וגם בשופל בשני המועדים זה אתה, שניהם בעלי מבנה גוף דומה מאוד, לובשים את אותם בגדים, אותה חולצה, אותו צבע, מה יש לך להגיד על זה?

ת. אתה בעצמך אומר דומה, זה לא אני, אני נהגתי במשאית, אמרתי לך"

הגם שגרסת הנאשם לא נמצאה על ידי אמינה, אני נזהר מלקבוע, שהוא עצמו נהג על השופל, וזאת מאחר ולא שוכנעתי בכך ברמת הוודאות הנדרשת. יחד עם זאת, אין זה משנה אם הנאשם עצמו נהג בשופל, או אדם אחר - מדובר בשופל השייך לנאשמת 1, ושבאמצעותו גם הושלכה פסולת וגם פוזרה הפסולת שהושלכה ע"י הנאשם 5. מדובר בעובד של הנאשמת 1, ובמשאית ושופל השייכים לאותה נאשמת. בנוגע לטיב הפסולת - שוכנעתי שמדובר בפסולת שהוצאה ממפעל הנאשמת 1, וגם אם חלקה הוצא מבית הנאשם 5, עדיין אין בכך כדי לסייע לנאשמים, כאמור.

91. הנאשם 5 עשה עליו רושם גרוע, עדותו לא הייתה רציפה, לא הייתה עקבית, והיא סתרה את חומר הראיות שהוגש. אני דוחה את גרסת הנאשם 5, וקובע, שהוא נהג במשאלת השייכת לנאשמת 1, לאחר שהועמסה עליה פסולת, שכולה או חלקה הוצאה מתוך מתחם הנאשמת 1, והושלכה במקום שתועד ע"י עדי התביעה. מסקנה נוספת אליה הגעתי, נוגעת לשופל - שוכנעתי באופן וודאי, כפי שפירטתי לעיל בהכרעת דין זו, שהשופל שתועד ע"י עדי התביעה, הוא השופל שנמצא במפעל במועד מאוחר יותר, ושאלן מחלוקת שהוא שייך לנאשמת 1.

האם ההגנה הקבועה בסעיף 4 לחוק שמירת הנקיין עומדת לנאשמים 1-2 ?

92. סעיף 4(א) לחוק שמירת הנקיין קובע:

"4 (א). הוכח כי פסולת או פסולת בנין הושלכו מתוך רכב, רואים, לענין סעיף 2, את בעל הרכב או את האדם האחראי לרכב, כאילו הוא השליך את הפסולת או את פסולת הבנין, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן ואת זהותו של האדם שהרכב היה ברשותו בעת ההשלכה, או שהרכב נלקח ללא הסכמתו."

ב"כ הנאשמים טען כי מסעיף זה עולה כי על הנאשם הנוסף, מלבד נהג הרכב, להוכיח אחת משתיים: " שלא הוא עשה כן ואת זהותו של האדם שהרכב היה ברשותו בעת ההשלכה " או "שהרכב נלקח ללא הסכמתו."

93. ב"כ הנאשמים טען כי הנאשם 5 הודה כי הוא זה שהשליך את הפסולת וכי השלכה זו לא נעשתה עבור מי מיתר הנאשמים. עוד נטען, שמעשי הנאשם 5 בוצעו על דעת עצמו, תוך שימוש במשאלת הנאשמת 1 בניגוד להוראות שניתנו לו.

94. אינני מקבל את בקשתו זו של הסנגור - מכל המפורט בהכרעת דין זו עולות, בין היתר, המסקנות הבאות: הפסולת נלקחה כולה או בחלקה ממתחם הנאשמת 1, באמצעות משאלת השייכת לנאשמת 1, ופסולת זו פוזרה בשטח באמצעות שופל השייך לנאשמת 1, שאף השליך בעצמו חלק מהפסולת. בנוסף, לא נתתי אימון בגרסתו של הנאשם 5, בנוגע להשלכת הפסולת הביתית שלו, ללא ידיעת הנאשמים, ושוכנעתי שהשלכת הפסולת קשורה למקום עבודתו. במצב דברים זה, לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 4(א) הנ"ל, בנוגע לנאשמים 1-2.

האם ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק רישוי עסקים עומדת לנאשמים 1-2?

95. סעיף 14 לחוק רישוי עסקים קובע :

"14א'. נעברה עבירה לפי סעיף 14 מתוך רכב או באמצעות רכב, רואים את בעל הרכב או את המחזיק בו, כאילו הוא עסק בעסק בעצמו, זולת אם הוכיח שלא הוא עשה כן ואת זהותו של האדם שהרכב היה ברשותו בעת שנעברה העבירה, או שהוכיח כי הרכב נלקח בלא הסכמתו "

96. ב"כ הנאשמים טען, שהנאשם 5 השתמש במשאית בימי חופשה, ללא ידיעת או הסכמת הנאשמים 1-4, וכי ההובלה בוצעה על דעת עצמו, והנאשמים טענו שהם אסרו על פינוי פסולת מהמפעלים שבבעלותם, שלא כדין, על כן, כך נטען, עמדו הנאשמים 1-4 בהגנה מכוח הסיפא של סעיף 14א לחוק רישוי עסקים.

97. גם טענה זו דינה להידחות - גרסתו של הנאשם 5 נמצאה בלתי מהימנה, וכפי שקבעתי בהכרעת דין זו, הן המשאית והן השופל שייכים לנאשמת 1, והפסולת שהושלכה "ברשות הרבים" שייכת במלואה או לכל הפחות בחלקה, למפעל הנאשמת 1. מכאן, שהוכח בפניי כנדרש, שהנאשם 5, שהינו עובד הנאשמת 1, השליך פסולת השייכת לנאשמת 1, ברשות הרבים, תוך שימוש במשאית השייכת לנאשמת 1.

האם השטח בו בוצעו ההשלכות עונה על ההגדרה "רשות הרבים"

98. המונח "רשות הרבים" מוגדר בסעיף 1 לחוק שמירת הנקיון:

"כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש בו או עובר בו למעשה".

ההגדרה הנ"ל היא רחבה, ולפיה כל מקום אליו יכול להגיע ציבור הוא רשות הרבים. החוק אינו מגדיר מהו "ציבור", אך מונח זה מוגדר בסעיף 34כד' לחוק העונשין, לפיו "ציבור":

"לרבות כל חלק ממנו העלול להיפגע מהתנהגות שעליה מדובר בהקשרו של מונח זה".

המבחן להגדרת רשות הרבים איננו הבעלות בשטח, אלא נגישותו והמעבר בו, דהיינו: גם אם שטח ההשלכה הינו פרטי, אין בכך כדי לשלול את אופיו של השטח כ"רשות הרבים", מאחר ומדובר במבחן מהותי, שעניינו נגישות הציבור למקום. מכאן, שדי בכך שהאזור נגיש לציבור, ואין כל מניעה מהציבור להיכנס אליו ולהשתמש בו, בכדי שהאזור יקיים את ההגדרה של "רשות הרבים", וכפי שנקבע ברע"פ 8478/10 יוסף אליאס נ' מ"י (פורסם בנוב, 2010):

"המחוקק אימץ הגדרה רחבה, לפיה גם אם נמצא שטח בבעלות פרטית, כפי שנטען בענייננו, ניתן לראות בו רשות הרבים לעניין החוק, וההוכחה היא אמפירית, לא פורמליסטית."

99. המפקחים תיעדו בדו"חות הפעולה את אזורי השלכת הפסולת וכן תיארו את האתר, ככזה שאינו מוגדר ושהכניסה אליו מהכביש נגישה לכל (ת/9 סעיף 5 ות/12-ת/13). טענת הנאשם 5, לפיה הוא קיבל את רשות הבעלים לא הוכחה בכל ראייה, מלבד דברי הנאשם עצמו, ואני דוחה טיעון זה מכל וכל.

100. מסקנתי היא, שהמקום בו הושלכה הפסולת עונה על הגדרת "רשות הרבים".

סוף דבר

101. לא עלה בידי המאשימה להוכיח כנדרש, שהנאשמים 1-4 עברו עבירה של עיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדין, הן בנוגע ליצור בטון, והן בנוגע להובלת פסולת, על כן הנני מורה על זיכויים מביצוע העבירה הנ"ל.

102. הוכח בפניי כנדרש, שהנאשמים 1 ו-5, עברו עבירה של איסור לכלוך והשלכת פסולת, על כן הנני מרשיעם בביצוע עבירה על סעיף 2 יחד עם סעיף 13(ג)(א1)(א) לחוק שמירת הנקיון (ריבוי עבירות).

103. הוכח בפניי כנדרש, שהנאשמים 1 ו-5 ביצעו עבירה של פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה, עבירה על סעיפים 13(ב)(א4) ו-7(ד) לחוק שמירת הנקיון (ריבוי עבירות).

104. הוכח בפניי כנדרש, שהנאשם 2 הפר אחריות נושא משרה בתאגיד, עבירה על סעיף 15 לחוק שמירת הנקיון (ריבוי עבירות).

ניתנה היום, ח' תשרי תש"פ, 07 אוקטובר 2019, במעמד כל הצדדים.